

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΣΥΝ ΤΩ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩ ΔΕΛΤΙΩ

ΕΤΟΣ Κ'.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1900

ΑΡΙΘ. 35

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † 'Ο Γρεβενών ΔΩΡΟΘΕΟΣ (πρόεδρος)
- † 'Ο Μέγας Πρωτοδύκελλος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
- † 'Ο Αρχιεπ. τῆς Ἱ. Συνόδου ΦΩΤΙΟΣ (ταμίας)
- † 'Ο Μέγας Ἀρχιδιάκονος ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ
- ΧΡ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (γραμματεὺς)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀρχ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾷ. 25
ἐξαμηνιαία τὰ ἡμίση
Ἡ Συνδρομὴ προκαταβάλλεται
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1 Ἰανουαρίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γενναδίου τοῦ μοναχοῦ (τοῦ Σχολαρίου) ἐπὶ τῇ μνήμῃ
τῆς ἀποτομῆς τοῦ τιμίου προφήτου καὶ προδρόμου καὶ βα-
πτιστοῦ — Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν μηναίων — Ἐγ-
γραφα τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ — Ἐκκλησιαστικὰ
χρονικά — Κοινοποιήσεις.

ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

(τοῦ Σχολαρίου)

ΕΠΙ ΤΗ ΜΝΗΜῃ

ΤΗΣ ΑΠΟΤΟΜΗΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ

Λόγος τὸ πρῶτον νῦν ἐκδιδόμενος ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ.
35 χειρογράφου τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἐν-
ταῦθα Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου
ὑπὸ

ΧΡ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

Ὁ μὲν μακάριος Ἰωάννης καὶ Βαπτιστής, ἐν
μεθορίῳ τοῦ τε τύπου καὶ τῆς ἀληθείας γενό-
μενος καὶ καθάπερ τις σύνδεσμος τῶν καιρῶν ἐκα-
τέρων, εὐλόγως πολλὰς τοῖς ἀνυμνεῖν βουλομένοις
ὑλας παρέχεται· καὶ οἱ μὲν ταῖς δι' ἔτους ἀποδι-
δομέναις αὐτῷ τιμαῖς, ἄλλης ἄλλην ἐχούσης πρό-
φασιν τῶν κατ' αὐτὸν τεραστίων, τὸν οἰκεῖον συμ-
μερίζουσι λόγον· οἱ δὲ πᾶσαν τὴν κατ' αὐτὸν ἱστο-
ρίαν ὑπόθεσιν ἐνιστάμενοι ἐνὶ πειρῶνται λόγῳ
περιχεῖν τὰ πλείστων λόγων δεόμενα. Ἐγὼ δὲ
μὴ μόνον τῶν εἰς τὴν φύσιν εὐεργετημάτων κοι-
νωνῶν, ἀλλὰ καὶ ἰδίων αὐτῷ πολλῶν τὴν χά-
ριν ὀφείλων, ὑπόθεσιν τῆς κατὰ δύναμιν εἰσφοράς
τὸ τέλος αὐτῷ τῶν ἐπὶ γῆς ἀγώνων ποιήσομαι νῦν,

αὐτῷ μὲν οὐ παντάπασιν ἀγῶνι, ὥς μὴ τὴν τάξιν
τῶν λόγων, τὴν δὲ τοῦ λέγοντος ἔφεσιν θεοπρεπῶς
σκοπομένῳ, ἐμοὶ δὲ καὶ λίαν οἰκείως, τὸν τε τῶν
ὄλων καιρὸν λογιζομένῳ καλῶς καὶ τὸν ἐμὸν τῷ
τέλει προτάγοντα. Καὶ τὸν μὲν ἐμὸν παρείσθω σκο-
πεῖσθαι, οὐ γὰρ χρή ταῖς περὶ τῶν μεγίστων ὑ-
λαῖς ἐμπλέκεσθαι, τῶν δὲ προσιμίων τῆς δευτέ-
ρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας ἐναργῶς φαινομένων,
ποῖαν δαὶ μᾶλλον τῆς τοῦ Βαπτιστοῦ τελευτῆς
ὑπόθεσιν τῶν εἰς αὐτὸν ἐνίστασθαι λόγων; Ὡς περ
ἄρα καὶ τῶν αὐτοῦ Χριστοῦ παθημάτων εἶπερ ποτὲ
νῦν ὁ καιρὸς, καὶ ψυχῇ καὶ γλώττῃ παρισταμέ-
νων οἷς τι μέλει τοῦ συμμορφοῦσθαι Χριστῷ καὶ
πρὸς τὴν αὐτοῦ παρουσίαν παρασκευάζεσθαι. Ὡς
γὰρ ἀνέστη τότε θανὼν καὶ πεπονθὼς ἐδοξάσθη
καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀνελήφθη, μέχρις ἄβου τῇ ψυχῇ
κατεληλυθὼς, οὕτω καὶ νῦν ἐν ὀλίγαις ταῖς εἰς
τὴν ζωὴν προωρισμέναις ψυχαῖς καὶ πάσχει καὶ
θνήσκει καὶ ἀδοξεῖ, τῇ πρὸς αὐτὸν ἀποδλέψει πάν-
τα φερούσαις, μετ' ὀλίγον, ὥς εἰκάζειν ἔστι κα-
λῶς, ἐνδόξως ἐπανήκειν μέλλων τῷ κόσμῳ καὶ
κρίσιν καὶ τέλος τῶν ἀνθρωπίνων πάντων πραγ-
μάτων καὶ ὧν ἐπ' αὐτοῖς ἡγώνισται ποιησόμενος.
Ὁ τότε τοίνυν τοῦ Χριστοῦ προδραμὼν γεννωμένου
καὶ θνήσκοντος καὶ νῦν ταῖς εὐσεβέσι συνοδευόμε-
νος καὶ συναποθνήσκων ψυχαῖς εὐλόγως καὶ τῆς
δευτέρας προτρέχει τοῦ Χριστοῦ παρουσίας καὶ
ἡμῖν ὕλην πρέπουσαν τῷ καιρῷ τῶν εἰς αὐτὸν ὑ-
μνων τὴν οἰκείαν δίδωσιν τελευτήν, ἥ τότε μὲν
τοῦ Ἰησοῦ προεπεπόνθει, νῦν δὲ συμπάσχει τοῖς
ὑπὲρ αὐτοῦ καλῶς πάσχουσιν. Ὁ μὲν οὖν λόγος
ἐμοὶ διὰ ταῦτα· ὅθεν οὐδὲ τὴν ἀκουόντων χρεῖαν

προστήσεται· ὀλίγοις γὰρ εἰσιτητός ἔσται, καὶ φθά-
σας ἐν ἰδίῳ λόγῳ τὸν περὶ τούτου θρήνον ἀπέ-
δωκα· ἄλλ' ὥσπερ ἂν καὶ γνώσει καὶ γνώμῃ
πᾶσι βᾶσιμος ὢν, οὕτω τῇ δυνάμει χρήσεται
πάσῃ πρὸς τὴν τοῦ λόγου προδεδραμηκυῖαν φω-
νὴν, τῷ φαινομένῳ πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας ἀπαν-
τήσασαν φῶς, καὶ τῇ τῶν εὐαγγελικῶν λο-
γίων δυνάμει τὴν οἰκείαν ἰδρύσας ἀσθένειαν, ὅφ'
ἡγεμόνι τῷ θεῷ λόγῳ δραμεῖται. Καὶ σὺ δὲ
πρόδρομε τῆς ἡμῶν σωτηρίας καὶ κήρυξ τοῦ
τὸ κλεινὸν τῷ κόσμῳ πέμψαντος κήρυγμα, χάριν
ἀποτίνοντί μοι τῆς σῆς ὁδηγίας, ἥ τὰς δυσχε-
ρείας λύων οὐκ ἄνευ Θεοῦ πρὸς τὸ σὸν καθώρμι-
σας ὅρος¹ καὶ τὴν ἐν αὐτῷ νηνεμίαν ἐκ τοῦ δει-
νοῦ τῶν πολέμων κλύδωνος, δευτέραν ἀποδίδου
χάριν προσήκασθαι μὲν τοὺς ἐπὶ τῇ τελευτῇ
σου στεφάνους, οὓς ἐκ τῶν εὐαγγελικῶν σοι πλέ-
ξομεν λόγων, μετανοῖα δὲ καὶ εἰρήνη, τοῖς καλοῖς
ἐφοδίοις, τὸν λοιπὸν ἡμῖν ἐξαρτύσαι βίον, κἄν δέη
μετὰ τῆς ἀληθείας ἀποθανεῖν, τῷ σῷ ζήλῳ τὴν
ἐμὴν ὀπλίζεις καρδίαν, εἰρκτὴν ἐκείνην καὶ δη-
μίους καὶ ξίφη καὶ τὴν σὴν ἐν πᾶσι φιλοσοφίαν
αὐτῇ καλῶς ἐνοπτρίζων καὶ πᾶσι δὲ τοῖς τὴν σὴν
τιμῶσι μετᾴστασιν, οἱ καὶ τὸν ἡμέτερον του-
τονὶ λόγον ἔξουσιν ὡς οἷόν τε καὶ λέγειν καὶ συνο-
ρᾶν, τὴν αὐτὴν ἔμπνει χάριν. Ὁ ἐπεπλήρωτο μὲν πᾶ-
σα καλῶς ἡ τῶν ἀγώνων ὕλη τῷ Ἰωάννῃ, ὢν
τοὺς μὲν προαιρέσει πρὸς τ' ἀγαθὸν κεκινημένος
οἰκεία καὶ τοῦ Θεοῦ διψῶν ἀκρατῶς, τοὺς δὲ θεό-
θεν κεκινημένος ἡγώνισται τῇ τῆς παγκοσμίου
σωτηρίας ὑποθέσει συνδρόμους, ὃ τῶν τεικόντων
δηλαδὴ χωρισμός, ἡ τοῦ κόσμου φυγή, ἡ πρὸς
Θεὸν ἀναχώρησις· τὰ γὰρ πρὸ τοῦ τόκου καὶ γεν-
νηθέντι καὶ τρεφομένῳ συνανελθέντα θεόθεν αὐτῷ
τῶν μετὰ ταῦτα καλῶν ὑπῆρχε προοίμια· ἡ χρό-
νιος ἐν ἐρημίᾳ διατριβή, ἡ σχέδιος ἐκ δένδρων τε
καὶ ζωφίων τροφή, τῇ παραδόξῳ στενότητι καὶ
τῆς ἄλλης ἀηδίας συνούσης, ἡ γυμνότης τοῦ σώ-
ματος, φύχει τε καὶ καύσωνι διηνεκῶς ἐκκειμένου·
τῇ γὰρ ζώνῃ καὶ ταῖς θριξίν εὐμηχάνως μόνον
τὴν τῆς σαρκὸς ἐπεσκίαζεν ἐπιράνειαν οὐθ' ὄλην,
οὔτε πυκνῶς· ἡ μετὰ τῶν θηρίων ἀναστροφή, τὴν
μὲν ἀρχὴν ἀνήνυτα μαχομένων, εἶτα καὶ τὰ ἔχνη
περιλειχόντων καὶ πρὸς τὴν φυσικὴν ἐπανιόντων
εὐλάβειαν, τῷ πρὸς τὴν φυσικὴν ἐπανηγμένῳ δε-

σποτεῖαν οὕτω λαμπρῶς, ὃ ἐν τῷ αὐτῷ τῶν σω-
ματικῶν δυσχερείᾳ τῆς θείας χάριτος ἐν τῇ ψυ-
χῇ πλατυσμός, ἡ διηνεκὴς τοῦ Θεοῦ κατανόησις,
αἱ τῶν ἀγγέλων ψυχαγωγίαι, ἡ διὰ πάντων τού-
των, μὴ δείκνυσθαι δυναμένων λόγῳ μὴδ' ἀριθμεῖ-
σθαι, πρὸς τὴν θεῖαν ὑπουργίαν ἐτοιμασία, ἡ πρὸς
τὸν κόσμον αὐθις ἐπάνοδος μετὰ τῆς ἐν ἐρήμῳ
διαίτης, τοῦ κυβερνῶντος πέμποντος πνεύματος,
ἡ πρὸς μετάνοιαν ἐπιστροφή τῶν λαῶν ὕδασι ἐμ-
βαπτίζομένων καὶ τὰς προσωπικὰς ἀποτιθεμένων
κηλίδας· τῶν γὰρ προγονικῶν τῇ φύσει συμπαρα-
πεμπομένων, αἷς καὶ ἅπαν ἀτύχημα συνῆν ἐξ ἀ-
νάγκης, τὸ τοῦ Χριστοῦ βάπτισμα καθάρσιον ἐμελλε
γίνεσθαι, τὸν θάνατον ἐκείνου τυπεῖν, ἐπὶ τῇ τούτων
λύσει γεγεννημένου· ἡ περὶ τοῦ ἐρχομένου καὶ πόρ-
ρωθεν προσδοκωμένου προφητεία σαφής, τὴν ἐγ-
γαστρίον καὶ τὴν πολλοὺς λανθάνουσιν ἐπικυροῦσα
προκήρυξις, ἡ δικαίως καὶ ἡ τῆς πρὸς πάντας
ὑπεροχῆς τοὺς γεννηθέντας ἀνταπεδίδοδο μαρτυ-
ρία. Μείζους μὲν γὰρ ἦσαν οἱ προφῆται τῶν ἄλ-
λων ἀνθρώπων μέτροις πολλοῖς, ὃ δὲ πεπροφή-
τευκε μὲν ὁμοίως ἐκείνοις, ἡξίωται δὲ ἰδεῖν καὶ
βαπτίζειν χεῖρας ἐπιθεῖς, ἀνατχόμενον καὶ ὑποχω-
ροῦντι μὴ συγχωροῦντα, καὶ τὴν ἄνωθεν μαρτυ-
ρίαν καὶ ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι, οὐκ αὐτῷ μόνον, ἀλλὰ
καὶ τοῖς παροῦσι πᾶσι γνωρίζουσιν τὸν ἄχρι τότε
λανθάνειν βεβουλημένον. Τὸ μὲν γὰρ ἥξειν πολλῶν
μείζω τε καὶ θεϊότερον αὐτοῦ καὶ δεσπότου σώ-
ζοντα τάξιν, ὡς θεότητι μὲν αἰδίδως γεγεννημέ-
νον καὶ ὄντα, σαρκὶ δὲ καὶ τῷ φαινομένῳ κατό-
πιν αὐτοῦ γεγεννημένον καὶ ἤκοντα, προήδει, καὶ
προύλεγε, ἐπιπίλους ὢν ἀληθῶς, ὡς ἐπ' αὐτῶν ἐφά-
νη τῶν ἔργων· παρόντα δὲ γνωρίσαι καὶ τὴν αὐ-
τὴν ὁδεύοντα γῆν καὶ τοῖς αὐτοῖς ἀνθρώποις φαι-
νόμενον οὐκ εἶχεν ἔτι, καὶ αὐτῷ βουλόμενον κρύ-
πτεσθαι. Τότε δὲ πρῶτον ἐγνώριζε καὶ ὑπουργεῖ,
καὶ πρῶτος τὴν τῶν μαθητευόντων τάξιν ὑπῆει
λοιπὸν, οὐχ ἥξοντα προλέγων, ἀλλὰ ἐληλυθότα
συμβουλευὼν δέχεσθαι δεῖν. Καὶ ἅπερ οἱ πάλοι
προφητεύσαντες, ἰδεῖν ἐπιθυμοῦντες, οὐκ ἔβλεπον,
οὕτω γὰρ ἦν ὁ καιρὸς, τούτοις ἔργῳ πληρουμένοις
παρῆν καὶ ἔχαιρε καὶ ὑπουργεῖ καὶ μαρτυρῶν τοῖς
μὲν ἐπιστεύετο, πιστεύειν οὕτιν ἀξίοις, τοῖς δὲ καὶ
ἐπαχθῆς ἦν, καὶ λίαν ὤδινον κατ' αὐτοῦ τὰ τέκνα
τοῦ διαβόλου, τῷ πατρὶ χαρίζόμενοι, ὃν ἀντὶ τοῦ
ἀληθοῦς εἶλοντο πατρὸς καὶ δεσπότου. Αὐτοὺς μὲν
γὰρ ὁ Ἰωάννης ἐχιδνῶν ἐκάλει γεννήματα, ὃ δὲ
Σωτὴρ ἐναργεστέραν τὴν προσηγορίαν ἐτίθει, ὃ
σώζειν μὲν ὡς ἰδίους παῖδας ἐλθὼν, ἀφηνιάζοντας

1. Τοῦ Μενοικέως. Ὁ λόγος, ἐγγραφή ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ὄρους
τούτου Μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ἐν ᾗ ὁ πατριάρχης Γεν-
νάδιος ὁ Σχολάριος ἀποχωρήσας τῆς πατριαρχείας ἐφησύχαζε.

δὲ εὐρηκῶς καὶ τῷ φθείροντι μᾶλλον προστεθειμέ-
 νους. Τῶν τοιούτων τοίνυν ἀγωνισμάτων ἀνυο-
 μένων αὐτῷ, παντὸς ἀριθμοῦ καὶ πάσης εὐφημίας
 ὄντων ἐπέκεινα, ἔδει καὶ στεφανοῦσθαι λοιπόν,
 πέρας ἐπιθέντα τοῦ βίου τοιαύτην πρέπον τιμῇ.
 Ἔδει μὲν οὖν φθάνειν τὸν τοῦ Ἰησοῦ θάνατον καὶ
 πρῶτον θνήσκειν αὐτόν, ὡς ἂν μὴ μόνον εἰς τὸν
 βίον ἰὼν πρόδρομος τῆς κοινῆς σωτηρίας εἴη τοῖς
 ζώσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑπὸ γῆν μέλλουσι σῶζεσθαι
 καὶ τοῦ τῆς οἰκονομίας ἀπολαύειν καρποῦ πρόδρο-
 μος αὐτὸς ἦκοι καὶ πανταχόθεν πρόδρομος εἴη. Καὶ
 τάξιν σώζων ἀγγέλων τῶν ταῖς θεαῖς ὑπουργούν-
 των οἰκονομίαις τῇ κατ' ἀγγέλους ἐν τῇ σαρκὶ
 ζωῇ καλῶς ἀποδιδομένην, ἔδει καὶ τὴν πρὸς τὸν
 δεσπότην ἀγάπην ἀκραιφνεστάτην, ὡς εἶχεν, ἐπι-
 δεδειγμένον μὴδὲ τῶν μαθητῶν οὐδενὶ λοιπὸν τῶν
 πρῶτων παραχωρεῖν, πρῶτον αὐτόν τὴν ψυχὴν
 ὑπὲρ τοῦ φιλουμένου τεθεικότα δεσπότου· καὶ πρὶν
 ἐναργεστάτην λαβεῖν τὴν τῆς θεότητος ἀπόδειξιν
 ἐν Χριστῷ, ὡς ὅψε κατῆλθεν ἐκεῖνοισ, ἔδει τὸν τοῦ
 Χριστοῦ βραπτιστὴν καὶ τοῖς Χριστοῦ συμμορφω-
 θῆναι παθήμασι· καὶ καθάπερ ἐκεῖνος ἐκὼν ὑπῆει
 τὸν θάνατον, οὕτω καὶ τοῦτον μισθὸν τῆς ὑπὲρ
 τῶν νόμων συνηγορίας τὴν τοιαύτην ἀπολαβεῖν
 τελευτήν, οὐ σταυρούμενον, καθάπερ ἐκεῖνος ἔμελ-
 λεν, οὐ χλευαζόμενον, οὐ πλευρὰν ὀρυττόμενον,
 τούτων γὰρ καὶ τοιούτων τῷ τῆς οἰκονομίας ἔδει
 σκοπῶ καὶ τῷ ἔργῳ, διὸ καὶ πόρρωθεν ὠδὶ προη-
 γόρευτο, ἀλλ' ἐν τῇ κεφαλῇ τὸ ἄλγος ὑφιστάμενον
 μόνη, ἥ συνήλγει μὲν, τὸ μέλλον εἰδὼς ἀποκαλυ-
 φθὲν, ἄλλον δὲ συνέχαιρε τρόπον, τὸ ἐντεῦθεν τῆς
 οἰκουμένης λογιζόμενος κέρδος. Τοῦτο τοίνυν οὕτω
 δεῖσαν οὕτω καὶ γίνεται, καὶ ταῦτα τῆς ἡμέρας
 εἰσὶ ταύτης ὑπόθεσις καὶ τῶν ἐπ' αὐτῇ τελου-
 μένων καὶ λεγομένων. Πρόφασις μὲν οὖν οὐ μᾶλ-
 λον τῆς ποινῆς ἢ τῶν στεφάνων ἢ πόρρωθεν τῆς
 Ἡρωδιάδος ἀπέχθεια καὶ τὸ τῇ τραπέζῃ τότε συν-
 αχθέν· ἢ δ' ἀληθὴς αἰτία τῶν καλῶν τοῦ νόμου
 φυλάκων αἱ συσκευαί, οἳ τὸν μὲν Ἰησοῦν ἔκτεινον
 ὡς ἐξιώντα τῶν νόμων, οἷς τὸ σάββατον ἐδόκει
 λύειν, οὐ λύων, Ἡρώδῃ δὲ συνεχώρουν ἀνηκέστως
 παρανομεῖν. Οὐ γὰρ ἠνείχοντο τὸν Ἰωάννην, περι-
 αγγέλλοντα τὸν Ἰησοῦν πανταχοῦ μετὰ τὴν οὐ-
 ράνιον ἐκείνην πληροφορίαν καὶ λαμπράν, ὡς ἐγρῆν
 αὐτῷ, τὴν φήμην ἐγείροντα, ζῆν τε καὶ παρὰ Ἡρώ-
 δῃ τηλικαύτης ἀπολαύειν αἰδοῦς, δεδιότες μὴ
 καὶ πλῆθος Ἰουδαίων ἅπαν τῷ Ἡρώδῃ συνεπι-
 σπάσῃται, ὅπερ αὐτοὺς δεδιέναι καὶ λίαν εὐλο-
 γον ἦν. Ἐώρων γὰρ αὐτῷ τὸν Ἡρώδην πάνυ

προσέχοντα καὶ ἡδέως αὐτῷ συνόντα καὶ ἡ-
 δέως ἀκούοντα καὶ πειθόμενον ἐν πολλοῖς· ἦδει
 γὰρ αὐτὸν ἅγιον ἄνδρα καὶ δίκαιον, καὶ ὡς τοιού-
 τῳ πάνυ προσεῖχεν. Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐθώπευον τὸν
 Ἡρώδην, οἱ καλοὶ τοῦ νόμου προστάται, καὶ τὸ
 τῆς παρανομίας ἄγος οὐκ ἀφῆρουν αὐτοῦ καὶ πάνυ
 δυνάμενοι, συγκρούειν οὕτω βουλόμενοι πρὸς Ἰωάν-
 νην ἀποτρέποντα καὶ τὴν εὐνοίαν λύειν. Ἡ πῶς
 εἶων τοῖς γενεθλίοις ἐπιθύειν αὐτόν καὶ συνδεί-
 πνους ἔχειν τοσούτους; πῶς οὐκ εἶργον τῶν ἱερῶν,
 ἵνα καὶ πρόφασιν ἔγῃ τῇ μοιχαλίδι τὸ μὴ μόνον
 Ἰωάννη τῷ φιλουμένῳ ταῦθ' οὕτω δοκεῖν, μὴδ'
 αὐτόν μόνον εἶργειν, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τοὺς
 ἄλλους, οὓς οὐκ ἂν εἴη δίκαιον παραγράφειν.
 Ἀλλὰ σιγῶντων ἐκείνων καὶ τῆς παρανομίας ἀνε-
 χομένων, ὅτι τῷ δικίῳ καὶ σοφῷ συνηγόρῳ τῶν
 νόμων ἐνῆδρευν, τῷ μὴδ' ἀνάγκην ἔχοντι τῶν
 νόμων ὑπερμαχεῖν, ἥνπερ ἐκεῖνοι, ὑπὸ δὲ εὐνοίας κι-
 νουμένου θεοφιλοῦς καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πλησιαζόν-
 των[σώζειν] ἐθέλοντι, ὁ μὲν Ἡρώδης καὶ οὕτως ἐδό-
 κει φέρειν τὸν Ἰωάννην πατρικῶς συμβουλευόντα καὶ
 τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀρετὴν τοῦ τῆς ἀκολασίας πάθους
 προῆγε μέχρι πολλοῦ, καὶ τῆς πρὸς τὴν κοινωνὸν
 τοῦ πάθους εὐνοίας, οὐκ ἀπειθεῖν μόνον ἀλλὰ κτεί-
 νειν βιαζομένην. Σφοδρότερον δὲ ἐπιτιθεμένης εἶρ-
 γε μὲν τὸν δίκαιον, αὐτῷ χαρίζομενος, οὐκ ἔκτεινε
 δέ, οὐδ' ἂν εἶχε κτείνειν, εἰ μὴ τὰ μετὰ ταῦτα πάν-
 τα συνέτρεχεν, ἡμέρας εὐκαίρου ἐνθεν μὲν [τῷ] τοῦ
 δικαίου στεφάνῳ, ἐνθεν δὲ τῷ τῶν παρανομοούντων
 ὀλέθρῳ συνενεχθείσης, ὡς ἂν αὐτοὶ μετὰ τῆς ἀκο-
 λάστου παρανομίας καὶ τῷ φόνῳ τοῦ σώζειν θέ-
 λοντος καὶ καθαίρειν ἔνοχοι γένωνται. Καὶ ἡδύνατο
 μὲν ὁ Θεὸς τὸ δρᾶμα λύειν ἅπαν εὐθύς, ὥστε καὶ
 λεγεῶνας ἀγγέλων πέμπειν, εἴπερ ἐβούλετο, καὶ
 τὴν πόλιν ἅπασαν ἀνατρέπειν, ὁ καὶ τὸν ἥλιον
 κατὰ τοῦ μηδένα βλέπειν, παραδόξως ἐπ' αὐτόν
 τῆς σελήνης μεθισταμένης, ἐκλείπειν πεποιηκῶς
 καὶ τὴν οἰκουμένην πᾶσαν σκοτίζεσθαι· ἀλλ' ὥστε
 ἐκεῖνο τὸ δρᾶμα οὕτω τε ἐγγράπτο καὶ οὕτως ἔδει
 γενέσθαι, οὕτω καὶ τὸ κατὰ τὸν Ἰωάννην ὠρισμέ-
 νον πόρρωθεν ἦν καὶ μιᾷ μεθόδῳ. Τῷ μὲν προφή-
 τη τὰ τῆς ἀρετῆς ἄθλα, Ἡρώδῃ δὲ τὴν τῇ πονη-
 ρίᾳ πρέπουσαν ὁ Θεὸς δίκην εἰργάζετο, οὔτε τοῦτον
 πρὸς τὴν εὐσέβειαν οὐτ' ἐκεῖνον πρὸς τὴν ἐναντίαν
 βιαζόμενος γνώμην, ἀλλ' ἑκατέρῳ τὰ οἰκεῖα τῇ
 γνώμῃ καὶ οἷς αὐτοὶ προείλοντο ψηφίζόμενος. Οὐδὲ
 γὰρ Ἰούδας ἔμελλεν ἔχειν ἀπολογίαν τὸ δεῖν τὸν
 Χριστὸν ἐκεῖνα παθεῖν, οὐδ' ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀν-
 θρώπων, οἷος ἦν τῷ δεσπότη μόνῳ σκοπός, ἀλλὰ

πονηρία καὶ φθόνῳ καὶ δόξῃ· ἔρωτι καὶ χρημάτων τὸν διδάσκαλον παρεδίδου, καὶ τῷ ἄρτῳ συνεισιόντα τὸν Σατανᾶν ὑπεδέχετο, οὐ τότε πρῶτον εἰσιέναι πειρώμενον, ἀλλὰ βεβαίως τότε πρῶτον εἰσικισθέντα, ὃ τοῖς ἀναξίως μετεσχηκόσι τῶν θείων ἅπασι γίνεται, ἀντὶ τοῦ χάριν λαβεῖν καὶ εἴ τις ἐντὶν αὐτοῖς ἀποβεβληκόσιν. Οὕτω κἀνταῦθα τὸ δεῖν στεφανωθῆναι μαρτυρίῳ τὸν Ἰωάννην οὐχ ὑφαίρει τῆς δίκης τῷ κτείναντι. Συντρέχει τοίνυν εὐκαίρως πάντα, δι' ὧν ἀνυσθεῖν τὸ μέλλον, καὶ ὁ μὲν ἡμέτερος Ἰησοῦς τῆς μεγάλης ἐορτῆς τοῦ Πάσχα πάρεργον ἔμελλε τοῖς φοιτηταῖς γίνεσθαι· οὐ γὰρ Πιλάτος ἦν ὁ φονεύων, ὃς καὶ πολλάκις ἤθελεν ἀθωοῦν καὶ τῶν ἀλιτηρίων μὴ πειθομένων τὰς χεῖρας ἐνιπτειν ὕδατι· καὶ ὁ δεσπότης ἡμῶν μείζον ἡμαρτηκέναι τοὺς παραδιδόντας εἶπεν αὐτῷ· ὁ μὲν γὰρ ἀλλόθρους ἦν καὶ θρησκείαις ἄλλαις ἐδόυλευεν, οἱ δὲ—ἰουδαῖοι καὶ θιασῶται Μωσέως, καὶ μαθητῆς ὁ τὴν ἀρχὴν σκευάσας τοῦ δράματος, λέγων, τί μοι θέλετε δοῦναι, καὶ γὰρ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν, ἴσως, εἰ μὴ τῇδε κατώρθουν καὶ εἴπερ εἶχε διδόναι, κἄν ἄλλως εἰπὼν, τί θέλετε δώσω ὑμῖν καὶ παραδώσετέ μοι αὐτόν. Οὕτω κἀνταῦθα, γενέθλης ἐορταζομένης καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ τραπέζης, ὁ προφήτης πάρεργον ἦν, καὶ καθάπερ ὁ μαθητῆς τῶν ἐν τῷ δείπνῳ μυστικῶν γενομένων κατεξορχούμενος τὸν τροφέα καὶ καθηγητὴν προεδίδου, οὕτω δὲ καὶ Ἡρωδίας τῇ τῆς παιδὸς ὀρχήσῃ τὸν τοῦ προφήτου συνεσκευάσε φόνον· καὶ ὁ μὲν ἀργυρίου τριάκοντα τὴν προδοσίαν, ἡ δὲ τῆς χρυσῆς τοῦ προφήτου κεφαλῆς τῆς παιδὸς ἐτίμα τὴν ὀρχησιν. Καὶ εἰ βαπτιστὴς ἐστὶν Ἰωάννης, τί κτείνειν πολυμᾶς, ὧ γύναι, τὸν βαπτιστὴν; Καὶ εἰ τῷ τῆς βασιλείας ἡμίσει προτεινομένῳ τὴν κεφαλὴν ἀντισταθμίζουσα προτιμᾶς, τί ραδίως οὕτως ἀφαίρει καὶ νεκρὸν ἀποφαίνεις τὴν θησαυρῶν τοσοῦτων ἀξίαν; Ἦν ὅτε, φησὶν, ἐν ἐπαίνου πάντες ἐποιούντο τὸν βαπτιστὴν καὶ τὸ βάπτισμα, καὶ πολλοὺ τοῖς πᾶσιν ἐδόκει· ἐξ ὅτου δὲ τὸν Ἰησοῦν βαπτίσας, ὑποφητεύειν αὐτῷ καὶ συνηγορεῖν αὐτῷ ἠθέλησε προφανῶς, τῶν αὐτῶν καὶ ἄμφω τιμῶνται ποινῶν, οἱ τῶν παρ' ἡμῖν ἐθῶν καὶ νόμων προστάται, καὶ ταῖς αὐταῖς ὑπάγειν ἔγνωσαν δίκαις. Ἐμοὶ δὲ καὶ τῶν τοῦ νόμου διδασκάλων οὐδεὶς τηλικούτον ὄχλον παρέσχεν, οὔτε τὸν ἀδελφὸν Φιλίππου τοῦ πρὸς ἐμὲ συνδέσμου λύειν ἐσπούδασεν. Οὐκ οὐκ οὐδὲ τῆς ἀξίας τὴν κεφαλὴν ἀνταλλάττομαι, ἀλλὰ πάθους, ὃ με εἶχεν, ἰσχυροτάτου, καὶ ὡς δεύλην. ἔλκει τὴν βασιλίδαν

πάνυ δεινῶς. Καλῶς ἄρα τοῖς ἐν ὑποκρίσει τοῦ τὸν νόμον τηρεῖν παραβαίνουσιν ὁ δεσπότης ἡμῶν ἐπέτιμα, ὅτι τοὺς κώνωπας διυλίζοντες τὰς τῶν ἰδιωτῶν καμῆλους κατέπινον καὶ πολλῶ μείζους τὰς ἑαυτῶν, ὡς ἐν πλείονί τε γινώσκει πταιόντων καὶ συγχωρούντων τοῖς ἄλλοις ἃ κωλύειν ἐξῆν, ὅτε τῆς τοῦ νόμου δεκάτης μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων ὑπερδικοῦντες καρπῶν, ποινᾶς ὑπερβαίνουσας τῶν ἁμαρτημάτων τὸ μέτρον τὰς τῶν πενήτων καὶ ὀρφανῶν καὶ γηρῶν οἰκίας ἐγύμνον καὶ πολεμίοις τρόποις ἐσκύλευον. Ὡς σοφοὶ τῆς κατὰ τὸν νόμον ἀκριβείας ὑπέρδικοι, τοῦ μὲν Χριστοῦ καταβοᾶτε τῆς ἐν σαββάτῳ λύσιν ἀρχίας, ὅτι λεπτὸν ἐκάθηρε καὶ τυφλὸν ὠμμάτωσεν ἐν σαββάτῳ, καὶ κλινοπετεῖ χρονίῳ καὶ παρειμένῳ ἐν ἡκὲ δυνάμει, Ἡρώδου δὲ ἀνέχεσθαι κολακεύοντες, πανδείως οὕτω παρανομοῦντος καὶ ψυχικῶς ἑαυτῷ τὴν ἐρωμένην συναποκτείνοντος, πότερον συγχωροῦντες νόμῳ γὰρ μὴ συνεῖναι ἢ παρακούοντες ἡμῶν οὐκ ἀγανακτοῦντες οὐδ' εἰργόντες τῆς τῶν καθαρῶν κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ συνεστιώμενοι καὶ τραπέζης καὶ ἄλῳ κοινοῦντες. Λύσις, ὦ πένητες, τοῦ περὶ τὸ σάββατον νόμου ἢ τῶν κακῶς ἐχόντων ἀνάκτησις; Οὐχὶ καὶ Μωσῆς ὁ τὴν ἐν σαββάτῳ νομοθετήσας ἀρχίαν παρέλυσεν ἂν οὕτως ἐπιεικευόμενος; ὑπὸ γὰρ τοιαύτῃ γνώμῃ τὸν νόμον ἐτίθει, οὐδ' ἀντὶ φιλοθέων ἀπανθρώπων ἐσχόπει ποιεῖν· ἢ Μωσῆς οὐκ ἂν ἦν οὐδὲ θεὸς, εἰ δὲ μὴ προστεῖται· πλὴν εἰ μὴ τις δύναιτο τυφλὸν ὀμματοῦν καὶ τὰ τοιαῦτα τοὺς δεομένους εὐεργετεῖν. Τοῦτο καὶ πάντες νομοθέται ποιοῦσιν, ἀφιέντες τοῖς ὀρθῶς δικάζειν ἐθέλουσι καὶ εἰδόσι ἐφαρμόζειν τοῖς νόμοις, ἃς οὐκ ἂν ἠδύναντο πολλὰς καὶ ἀπείρους οὕτας οὔτε συναθροίζειν καλῶς οὔτ' ἐνσημειοῦσθαι τοῖς γράμμασιν.

(ἔπεται συνέχεια).

ΣΥΛΛΟΓΑΙ

Εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν μηναιῶν

Δ'.

Πολλοὶ τῶν ἐν τοῖς ἐντύποις Μηναιῶσι ἀσματικῶν κανόνων εἶχον ἐξ ἀρχῆς συνταχθῆ μετὰ δευτέρας ψδῆς, ἥτις διὰ λόγους εἰσέτι μὴ γνωστοὺς ἀκριβῶς, εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ ἀποβάλληται εἰς χρόνους σφόδρα μεταγενεστέρους τοῦ

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 337—343.

δεκάτου αἰῶνος. Ἡ ἐκ λογοτεχνικῆς ἐπόψεως παράλογος αὕτη ἀποβολὴ συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ καταστραφῶσιν ἀναρίθμητοι ὕμνοι διαφόρων ἱερῶν ὑμνογράφων τοῦ ὀγδόου καὶ τοῦ ἐνάτου ἴσως δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ δεκάτου αἰῶνος· καὶ τοσοῦτον εἶναι σπάνια σήμερον ἐν τοῖς κώδιξιν αἱ δευτέραι τῶν πανηγυρικῶν κανόνων ὥδαί, ὥστε μιᾶς ἐκάστης αὐτῶν ἢ ἀνεύρεσις εἶναι λογοτεχνικῶς ἀξία μεγάλης τιμῆς· τοιαύτης ὥδης ἢ ἀνεύρεσις, ὥδης ἀνηκούσης δηλαδὴ εἰς ἓνα τινὰ τῶν ἐντύπων κανόνων, συμπληροῖ τοῦτον οὕτως, ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ θεωρητῇ τελειότατος. Ἡμεῖς ἄλλοτε περὶ τῆς 2-ας ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς κανόσι πραγματευθέντες ὥδης ἠδυνήθημεν τούτων τινὰς νὰ συμπληρώσωμεν, εὐρόντες τὰς δευτέρας αὐτῶν ὥδας ἐν τισι παλαιοτάτοις τῶν Μηναίων ἀντιγράφοις¹. ἑπτὰ δὲ παρελθόντων ἔκτοτε ἐτῶν εὐρομεν μόνην τὴν 2-αν ὥδην τοῦ κανόνος τῆς 22-ας ἀπριλίου, ὅστις ἐξυμνεῖ τὸν ὅσιον Θεόδωρον τὸν Συκεώτην. Ὁ κανὼν οὗτος, οὗ ποιητὴς εἶναι ὁ ὑμνογράφος Ἰωσήφ, δέον νὰ ἔχῃ, κατὰ τὸ Μηναῖον τὸ ἐντυπον, τὴν ἐπομένην ἀκροστιχίδα. «Θεῖόν σε δῶρον παμμακάρε μέλπω πάτερ Ἰωσήφ»· ἀλλὰ τῆς ἀκροστιχίδος ταύτης ἐλλείπουσι τῷ Μηναίῳ σήμερον τέσσαρα στοιχεῖα, τὰ μετὰ τὰ πρῶτα ἰσαρίθμα, ἅτινα ἔχουσιν οὕτω· ΝΣΕΔ. Ταῦτα ἀπετέλουν τὴν 2-αν ὥδην, καὶ ἐπειδὴ ταύτην εὐρομεν ἐν ἀντιγράφῳ Μηναίων τοῦ 14-ου αἰῶνος, δύναται ἐντεῦθεν νὰ σχηματίσῃ τις γνώμην, ὅτι τῶν πανηγυρικῶν κανόνων ἡ 2-α ὥδὴ καὶ τότε ἦτο συνήθης· βεβαίως δὲ οὐχὶ κοινῶς συνήθης, διότι ἐν τῷ ἀντιγράφῳ ἐκείνῳ ὑπάρχουσι καὶ κανόνες, ὧν ἡ δευτέρα ὥδὴ ἐλλείπει αὐτῷ φανερώς. Ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ καὶ κανόνες μετὰ 2-ας ὥδης τῶν ὑμνογράφων Θεοφάνους καὶ Ἰωσήφ, ἐξυμνοῦντες τὸν Πύδινος Ἀλέξανδρον (14 μαρτίου) καὶ τὸν ὅσιον Θεόδωρον τὸν Τριχινᾶν (20 ἀπριλίου), οἵτινες οὐδόλως ἐν τοῖς ἐντύποις εὐρίσκονται Μηναίοις. Τὸ ἀντίγραφον τοῦτο εὐρίσκεται ὑπ' ἀριθ. 552-ον ἐν τῇ Αὐτοκρ. Δημ. Βιβλιοθήκῃ τῆς Πετροπόλεως, μετὰ δὲ τῶν φύλλων αὐτοῦ 73β—75α κεῖται ἡ τῆς 22-ας ἀπριλίου ἀκολουθία, ἐξ ἧς ἡμεῖς εἰς συμπλήρωσιν τοῦ τετυπωμένου κανόνος ἀντεγράψαμεν τὴν ὡδε παρατεθειμένην ἀνέκδοτον αὐτοῦ 2-αν ὥδην.

1. Ὅρα τὸ ἡμέτερον «Σχεδιάσμα περὶ τῶν λειτουργικῶν Μηναίων». Ἐν Πετροπόλει 1894, σ. 8, 12 καὶ 26--48.

Ῥδὴ β'.

» Ἴδετε, ἴδετε*, ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς ὑμῶν,
» ὁ θανατῶν καὶ ζωογονῶν,
» ὁ δωρησάμενος ὕδωρ* ἐκ πέτρας ἀκροτόμου
» καὶ ἐπομβρήσας τὸ μάννα εἰς βρώσιν
» τῷ λαῷ¹ τοῦ Ἰσραήλ, ὡς δυνατόν.

Νέκρωσιν, ὅσιε*, ἐπιποθήσας ζωτικὴν
ἐκ μητρικῶν, πάτερ, ἀγκαλῶν,
σοῦ τὸν σταυρὸν ἐπὶ ὧμων* ἐβάστασας

[καὶ χαίρων

τῷ διὰ σὲ νεκρωθέντι προθύμως
ἠκολούθησας, Θεόδωρε σοφέ.
Σάρκα καθήλωσας*, πάτερ τῷ φόβῳ τοῦ θεοῦ,
καὶ προσευχῶν τῇ ἐπιμονῇ
καὶ τῇ πολλῇ ἐγκρατεῖα* καὶ ψύχους καρ-

[τερίᾳ

καὶ βαρυτάτου σιδήρου φορτίοις
καὶ τοῦ πνεύματος ἐδέξω τὰς αὐγὰς.
Ἐχρισε Κύριος* ἀρχιερέα σε λαοῦ
τοῦ ἐκλεκτοῦ, πάτερ, εὐκλεῶς·
τῶν πονηρῶν καθαιρέτην* ἐποίησεν πνευ-

[μάτων,

θεραπευτὴν τε ψυχῶν ἐφθαρμένων
καὶ φωστήρα ἀπλανῆ τῶν ἐπὶ γῆς.

Θεοτοκίον.

Δέσποινα ἄχραντε*, ἡ τῶν πιστῶν καταφυγὴ,
ἀμαρτωλῶν πάντων ἡ ἐλπίς,
ἡ ἀγεώργητος χώρα*, ἡ ἔμψυχος νεφέλη,
τετυρωμένον τὸ ὄρος καὶ πῖον,
τοὺς ὑμνοῦντάς σε περισφύζε φθορᾶς.

Καὶ οὕτως μὲν ἔχει τὸ κείμενον τῆς ἐλλειπούσης ταύτης τῷ κανονι τοῦ Ἰωσήφ 2ας ὥδης· ἀλλ' ὁ αὐτὸς ὑμνογράφος Ἰωσήφ ἔχει συνθέσῃ καὶ δευτέρον εἰς τὸν ὅσιον Θεόδωρον κανόνα, εἰσέτι τύποις ἀνέκδοτον, περιεχόμενον ἐν τινι μηναίῳ τῆς 11ης ἐκατονταετηρίδος· οὗτος δὲ ὁ κανὼν τελειότατος ὧν ἐποιήθη ἐξ ἀρχῆς ἀνευ ὥδης δευτέρας. Ἐντεῦθεν ἔπεται νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὁ ὅσιος Θεόδωρος ὁ Συκεώτης ἐωρτάζετο τὸ πάλαι μεγαλοπρεπῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει· τοῦθ' ὅπερ εἶναι βεβαιότατον καὶ ἐκ τῶν λειψάνων δύο ἐτέρων πολυστρόφων ὕμνων, συνισταμένων ἐκ κονδακίων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς οἰκων¹. Ἀλλὰ πῶς

1. Ἐν τῷ κώδικι· «τὸν λαόν».

1. Ἡ σύναξις τοῦ ὁσίου Θεοδώρου ἐτελεῖτο ἐν τῷ ναῷ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τῷ ἐν τῷ Δευτέρῳ· ἐκεῖ εὐρίσκετο καὶ ἀργυρᾷ θήκη μετὰ τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ σώματος.

συμβαίνει εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ποιητὴς νὰ ἐγκωμιάσῃ τὸν ὅσιον Θεόδωρον μὲ διττοὺς κανόνας, καὶ τούτων τὸν ἓνα μετὰ 2-ας νὰ τροπαρολογήσῃ ᾠδῆς, τὸν δ' ἕτερον ἄνευ τοιαύτης, καὶ πάλιν ἀμφοτέρους νὰ καθορίσῃ διὰ τὴν ἐορτὴν τῆς 22-ας ἀπριλίου; Πρὸ ὁμοίας ἐρωτήσεως παρέστημεν καὶ ἄλλοτε, ὅτε τὸ πρῶτον ἐξητάσαμεν τὰ κατὰ τὴν ἱστορίαν τῆς 2-ας ᾠδῆς ἐν τῷ ἡμετέρῳ περὶ τῶν λειτουργικῶν Μηναίων σχεδιασμάτι. Τότε δὲν ἠδυνήθημεν νὰ δώσωμεν ἀποκρισιν ἱκανοποιητικὴν εἰς τὴν ἐρώτησιν ἐκείνην, ἀρκεσθέντες εἰς τὸ φανερὸν ἀποτέλεσμα τοῦ γνωσθέντος ἡμῖν ἄχρι τοῦ καιροῦ ἐκείνου ὑμνογραφικοῦ ὕλικου, τουτέστιν ὅτι οἱ μετὰ 2-ας ᾠδῆς πανηγυρικοὶ κανόνες φαίνεται νὰ ἐψάλλοντο πρὸ τοῦ ὁρθρου ἐν τῷ ἑσπερινῷ τῆς παραμονῆς ἐορτῆς τινος, ἢ μᾶλλον ἐν τοῖς ἀποδείπνοις, ἅτινα συνδέονται τῇ ἀκολουθίᾳ τῆς ἀγρυπνίας. Τοῦτο, ἂν οὕτως ἀληθῶς ἔχῃ, δὲν εἶναι παράλογον, διότι ὁ ὁρθρος, καθ' ὃν συνήθως οἱ τῶν ἀγίων ψάλλονται κανόνες, εἶναι καθιερωμένοι εἰς δοξολογίαν τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ ἀξίωμα τοῦ κοινοῦ τῶν Ἐκκλησιῶν τυπικοῦ εἶναι τότε νὰ μὴ στιχολογῇται ἡ 2-α ᾠδή, εἰ μὴ ἐν μόνῃ τῇ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ. Οἱ πρῶτοι κανόνων ποιηταί, εἴτε κανόνας εἰς δεσποτικὰς ἐποιοῦν ἐορτάς, εἴτε κανόνας ἀπλῶς τριαδικούς, ἐκ λόγων ὁρμηθέντες συμβολικῶν ἀπεφάσισαν ἢ δευτέρα τῶν ᾠδῶν νὰ μένῃ ἐν τοῖς πρὸς τὴν θεότητα ἀναφερομένοις ἁσματικοῖς κανόσι παντελῶς ἀτροπαρολόγητος· καὶ διὰ τοῦτο συντάσσοντες καὶ μελίζοντες τοιούτους κανόνας εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης μετεπήδων εἰς τὴν σύνταξιν καὶ τὸν μελισμὸν τῆς 3-ης ᾠδῆς. Ἡ δὲ κυρία τῆς μεταπηδήσεως ταύτης αἰτία κατ' αὐτοὺς εἶναι, ὅτι τῆς Γραφῆς ἡ 2-α ᾠδὴ παριστᾷ θεῖαν ὀργὴν τῇ ἀνυποτάκτῳ ἐκ παρακοῆς ἀνθρωπότητι πρὸς τὰ θεῖα ἐντάλματα καὶ πάλιν προτροπὴν εἰς μετάνοιαν. Τοῦ ὁρθρου λοιπὸν ὄντος ἀφιερωμένου κυρίως εἰς δοξολογίαν τοῦ εὐεργετοῦντος τὴν ἀνθρωπότητα Θεοῦ διὰ τοῦ ἀνεξαντλήτου αὐτοῦ ἐλέους, φυσικὴ συνέπεια ἦτο καὶ οἱ εἰς τοὺς ἀγίους κανόνες, δι' ὧν ὡσαύτως ἡ θεότης δοξάζεται, — ἂν οὗτοι μέρος ἐπρόκειτο ν' ἀποτελέσωσι τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁρθρου, νὰ συντάσσωνται καὶ μελίζονται ἄνευ ᾠδῆς δευτέρας. Ὅσοι λοιπὸν κανόνες εὐρίσκονται πανηγυρικοὶ μετὰ 2-ας ᾠδῆς, φαίνεται νὰ ἐψάλλοντο πρὸ τοῦ ὁρθρου, λόγου χάριν ἐν

τοῖς ἀποδείπνοις τῶν παραμονῶν, ἄλλως εἰπεῖν ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῇ ἀγρυπνίᾳ, ἣτις ὀφείλε νὰ συνδέηται μὲ τὴν ὅλην ἀκολουθίαν μιᾶς μεγάλης πανηγύρεως. Καὶ εἶναι σημειώσεως ἄξιον τὸ φαινόμενον ἐν τοῖς παλαιοτάτοις τῶν Μηναίων ἀντιγράφοις, ὅτι δι' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ἅγιον εὐρίσκονται ἐν αὐτοῖς ἐνίοτε διττοὶ κανόνες, ὁ μὲν μετ' ᾠδῆς δευτέρας, ὁ δ' ἄνευ τοιαύτης, συντεθειμένοι καὶ οἱ δύο ἢ ὑπὸ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, ἢ ὑπὸ δύο διαφόρων ὑμνογράφων· τοῦτο δὲ καθ' ἡμᾶς φαίνεται ἀπλῶς ἀποδεικνύον, ὅτι τοῦ ἁγίου ἐκείνου ἡ μνήμη ἐν τινι τόπῳ, μονῇ, ἢ ναῷ, συμφέρον ὑπῆρχε νὰ τελεῖται μετ' ἀγρυπνίας. Ἡ μονὴ ἢ ὁ ναὸς ἐκεῖνος θὰ εἶχεν ἐξάπαντος ἢ ὅλον τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου, ἢ μέρος αὐτοῦ· ἂν δὲ καὶ λείψανον δὲν εἶχε, θὰ συνέδεε πάντως αὐτὸν λόγος τις ἱστορικὸς ἢ τοπικὸς ἐκ τοῦ βίου πηγάζων ἢ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου· τοῦθ' ὅπερ ἤρκει νὰ προκαλῇ μεγαλοπρεπῆ τῆς μνήμης αὐτοῦ πανήγυριν.

Μεθ' ὅσα ὁμῶς εἵπομεν εἰκαστικῶς καὶ ἄλλοτε καὶ νῦν περὶ τῆς 2-ας ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς κανόσι ᾠδῆς, ὁμολογοῦμεν εἰλικρινῶς, ὅτι τὸ περὶ ταύτης ζήτημα μένει παντελῶς ἄλυτον· εἶναι δ' ἐπιφυλαγμένον νὰ λυθῇ μόνον διὰ τῶν ἀνεξερευνήτων εἰσέτι λειτουργικῶν τυπικῶν. Ἡμεῖς ἀπλῶς σημειοῦμεν τὰ ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῶν πανηγυρικῶν κανόνων φαινόμενα μετὰ τῶν ἐντεῦθεν ἐξαγομένων συμπερασμάτων, διὰ νὰ νύττωνται τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ὑμνογραφίας οἱ ἐρευνηταί εἰς συμπλήρωσιν ἢ ἀναίρεσιν τῶν συμπερασμάτων τούτων, ὅπως οὕτω, γνωστοποιουμένων σὺν τῷ χρόνῳ ὅλων τῶν μετὰ 2-ας ᾠδῆς πανηγυρικῶν κανόνων, σχηματισθῇ βάσιμός τις περὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν γνώμη.

Τέλος ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν σήμερον ἐν τῷ τετυπωμένῳ Μηναίῳ ὑπάρχουσιν ἀκολουθίαν τοῦ ὁσίου Θεοδώρου εἴμεθα γνώμης, ὅτι αὕτη ἐξ ἀρχῆς ἦτο προωρισμένη νὰ ψάλληται πρὸ τοῦ ὁρθρου, ἐν τῷ ἑσπερινῷ, ἢ ἐν τοῖς ἀποδείπνοις, ἢ ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ τῆς ἐορτῆς τοῦ εἰρημένου ὁσίου. Τὸν δὲ τοῦ ὁρθρου ἢ τῆς κυρίας ἐορτῆς κανόνα μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῷ στιχηρῶν, ὧν ἀπάντων ποιητὴς εἶναι, καθὰ προελέχθη, ὁ Ἰωσήφ, ἀνέκδοτον μέχρι τοῦδε τύποις ὄντα, εὗρομεν ἐν ἀντιγράφῳ τῆς 11-ης ἑκατονταετηρίδος (Κῶδιξ 241-ος τοῦ ἁγίου Σάβα ἐν Ἱεροσολύμοις). Οὗτος ὁ κανὼν συνετέθη μετὰ τῶν ἐξῆς

προλόγων· πρῶτον μὲ ἐν κάθισμα εἰς ἡχον πλάγιον δ'· δεύτερον μὲ τέσσαρα στιχηρὰ εἰς ἡχον πλάγιον α'. αὐτὸς δὲ ὁ κανὼν ἐμελίσθη εἰς ἡχον πλάγιον δ'. Ὅτι δὲ ἡ ἀκολουθία αὕτη εἶναι αὐτὴ ἢ τῆς κυρίας ἑορτῆς, ἔχομεν ἔμμεσον ἀπόδειξιν ἐκ τοῦ τυπικοῦ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος, ἐν ᾧ εἶναι γεγραμμένα ταῦτα· «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ' τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου. Στιχηρὰ ἡχος πλ. α'. Ὁ κανὼν Ἰωσήφ· καὶ κάθισμα ἡχος δ'. Εἰ τύχη ἔσωθεν τῆς Τεσσαρακοστῆς, ψάλλομεν ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ». Τὸ σημερινὸν ἐν τῷ Μηναίῳ κάθισμα εἶναι ἀκριβῶς μεμελισμένον εἰς ἡχον δ', τὰ στιχηρὰ ὅμως εἶναι ἡχου δ', ἐνῷ τὰ ἐν τῇ ἀνεκδότῳ ἀκολουθίᾳ εἶναι πραγματικῶς ἡχου πλαγίου α', ἐξ οὗ ἐπεταὶ νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι καὶ ὁ σὺν αὐτοῖς κανὼν τοῦ Ἰωσήφ ἀντιπροσωπεύει τὴν κυρίαν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν τῆς 22-ας ἀπριλίου. Ἡ μόνη διαφορὰ μεταξὺ τῆς ἀκολουθίας ταύτης καὶ τοῦ τυπικοῦ τῆς Εὐεργέτιδος εἶναι ὅτι ἐκείνης μὲν τὸ κάθισμα εἶναι ἡχου πλαγίου δ', καθὰ καὶ ὁ κανὼν αὐτός, τὸ δ' ἐν τῷ τυπικῷ μνημονευόμενον ἡχου α'. Τοῦτο καθ' ἡμᾶς δὲν ἔχει πολλὴν σημασίαν, ἀν ἀποβλέψωμεν εἰς τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τοῦ τυπικοῦ τῆς Εὐεργέτιδος· τὸ τυπικὸν τοῦτο εἶναι σύνθεσις τοῦ τέλους τοῦ 11-ου ἢ τῆς ἀρχῆς τοῦ 12-ου αἰῶνος, καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου τὰ Μηναῖα ἄρχονται νὰ παρουσιάζωνται συγκεχυμένα, ἐνῷ τὰ τοῦ 10-ου καὶ τὰ μέχρις ὑπερμεσοῦντος τοῦ 11-ου αἰῶνος περιέχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τοὺς κανόνας σὺν τοῖς ἀνέκδοτοις αὐτοῖς ἑτέροις ᾄσμασι κατὰ τὴν πρωτότυπον τῶν ὕμνογράφων καὶ σύνθεσιν καὶ διάταξιν¹.

Τὸ κείμενον τῆς ἀνεκδότου πρὸς τὸν ὅσιον Θεόδωρον ἀσματικῆς ἀκολουθίας τοῦ ὕμνογράφου Ἰωσήφ ἔχει οὕτω:

Μηνὶ ἀπριλίῳ κβ' τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου Συκεῶν².

Κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ', πρὸς τὸ «Τὴν σοφίαν».

Ἐκ Θεοῦ φερωνύμως* δῶρον δοθεῖς

τοῖς ἀνθρώποις πρὸς λύτρον* νόσων πολλῶν
μεγάλα καὶ ἐξαίσια* ἐξετέλεσας θαύματα,
μαλακίαν πᾶσαν* καὶ νόσον ἰώμενος
καὶ δαιμόνων στίφη* ἐλαύνων τῷ ῥήματι·
ὅθεν καὶ ἀξίως* τὴν Χριστοῦ Ἐκκλησίαν
ποιμάνας ὁμόσκηνος* τῶν ἀποστόλων γέγονας·
Ἱεράρχα Θεόδωρε*, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ
τῶν πταισμάτων κτλ.

Στιχηρά.

Ἦχος πλ. α', πρὸς τὸ «Ὅσιε πάτερ».

Ὅσιε πάτερ*, ἱερώτατε Θεόδωρε,
ἐκ μήτρας ἡγιάσθης* καὶ ἐπεγνώσθης Θεῷ,
ὡς πάλαι ὁ προφήτης* Ἱερεμίας·
σοῦ προεμήνυσε* τὸν τόκον ἀστήρ·
σοῦ τῇ ἀναλάμψει* τοῦ βίου ἐφωτίσθη
ἡ οἰκουμένη ὡς ἀληθῶς
καὶ τῶν δαιμόνων τὸ σκότος* ἐξηφανίσθη·
νόσοι ἡλάσθησαν* ἐκ πάσης ἡλικίας·
χάρις ἀνέβλυσε* παντοίων ἰαμάτων·
διὸ βοῶμέν σοι*, Χριστὸν δυσώπει πάντοτε
δωρηθῆναι τῇ Ἐκκλησίᾳ
ὁμοιοῖα εἰρήνην* καὶ μέγα ἔλεος.
Ὅσιε πάτερ*, ἀξιόγαστε Θεόδωρε,
συντόνῳ ἐγκρατεῖᾳ* καὶ προσευχῶν τῷ πυρὶ
τὴν ὕλην καταφλέξας* τῆς ἀμαρτίας
ὅλην εἰσδέδεξαι* τὴν θείαν αὐγὴν,
ὅλην τῆς Τριάδος* τὴν χάριν εἰσφύσσω
καὶ ὅλως ὥφθης φωτοειδῆς
μαρμαρυγὰς ἰαμάτων* ἐναποστράπτων,
βλέπων τὰ ἐμπροσθεν*, ὡς πάλαι Ἑλισσαῖος,
λύων στείρωσεως* δεσμὰ καὶ φυγαδεύων
δαιμόνων φάλαγγας* δυνάμει θεοῦ πνεύματος
καὶ πρεσβεύων τῇ οἰκουμένῃ
δωρηθῆναι εἰρήνην* καὶ μέγα ἔλεος.
Ὅσιε πάτερ*, πανσεβάσμιε Θεόδωρε,
ὁ ἥλιος ὁ πᾶσαν* καταφαιδρύνας τὴν γῆν
ἐν ἔργοις καὶ σημείοις* ἀναριθμήτοις,
δῶρον τὸ τίμιον* Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ,
τῆς ἱερωσύνης* ἡκριβωμένη στάθμη,
τῶν μοναζόντων ὑπογραμμός,
ὁ στηριγμός τῶν ἐν πίστει* σοι προστρεχόν-
των,

λίθος ὁ τίμιος*, ὁ οἶκος τῆς Τριάδος,
κρήνη βρύουσα* ἰάσεων πελάγη,
Χριστὸν ἰκέτευε*, Χριστὸν δυσώπει, ὅσιε,
δωρηθῆναι [τῇ Ἐκκλησίᾳ
ὁμοιοῖα εἰρήνην* καὶ μέγα ἔλεος].

1. Ἀλεξίου Δημητριάδου Περιγραφή λειτουργικῶν κωδίκων φυλαττομένων ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τῆς Ὁρθόδοξου Ἀνατολῆς. Ἐν Κιέβῳ 1895, τ. 1, σ. 448.

2. Παραλείπεται ἐνταῦθα τῶν ἐν τῷ κώδικι γραφικῶν ἀκαρτημάτων ἢ δόλωσις.

*Άλλο.

*Ἦχος πλ. α', πρὸς τὸ «Χαίροις ἀσκητικῶν».
 Χαίροις*, τῶν μοναστῶν ἡ κρηπὶς,
 ἀρχιερέων* τὸ τερπνότατον ἔρεισμα,
 ἡ δόξα* τῆς Ἐκκλησίας,
 ἡ τῶν θαυμάτων πηγή,
 τὸ σεπτὸν τοῦ πνεύματος* καταγώγιον,
 ὁ νοῦς* ὁ οὐράνιος*, ἱαμάτων τὸ πέλαγος,
 ἡ μυροθήκη* τοῦ σεπτοῦ ἀγιάσματος,
 τὸ ἡδύπνοον* τοῦ δεσπότου ὁ σφράδιον,
 ἡλῖος ὁ πολύφωτος*, ἀστὴρ ὁ ἀκοίμητος·
 τῶν δωρημάτων τῶν θείων
 ὁ πεπλησμένος Θεόδωρε*, Χριστὸν ἐκδυσώ-
 [πει
 [ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι* τὸ μέγα ἔλεος].

Ο ΚΑΝΩΝ ΦΕΡΩΝ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΗΝ ΔΕ.

«Τοὺς εὐκλείς σου δοξάζω πόνους, πάτερ, Ἰω-
 [σήφ].

*Ἦχος πλ. δ'.

*Ῥδὴ α'. «Ἀρματηλάτην Φαραώ».
 Τῇ τρισηλίῳ παρεστῶς θεότητι,
 πάτερ, ὀλόφωτος
 τοὺς τὴν σεπτὴν ταύτην
 καὶ φωσφόρον σήμερον
 τελούντάς σου πανήγυριν
 σκοτασμοῦ ἀμαρτίας
 καὶ ψυχικῆς ἀμαυρότητος
 λύτρωσαι ταῖς σαῖς παρακλήσεσιν.
 Ο προειδὼς τὸ εὐγενὲς τῶν τρόπων σου
 καὶ πρὸ γεννήσεως,
 θαυματουργέ πάτερ,
 ἄνωθεν μηνύοντα
 τὴν ἱεράν σου σύλληψιν
 καταπέμπει ἀστέρα·
 καὶ γὰρ φωστήρ ὦφθης ἄδυτος
 πάντας καταυγάζων, Θεόδωρε.
 *Ῥδὴ Θεοῦ τοῦ ἀγαθοῦ κινούμενος
 καὶ ἰθυνόμενος
 ἐκ παιδικῆς, πάτερ,
 ἡλικίας φρόνημα
 οὐράνιον ἀνέλαβες
 καὶ πολλῇ ἐγκρατεῖα
 καὶ ἐπιμόνοις ἀσκήσεσιν
 πάθη τῆς σαρκὸς ἐθανάτωσας.

Σὲ ὁ κλεινὸς παιδγαγωγὼν Γεώργιος,
 ὡς δεδομένος σοι
 ὑπὸ Θεοῦ φύλαξ,
 τρίβους τὰς φερούσας σε
 πρὸς βασιλείας εἰσοδὸν
 καὶ πρὸς πᾶσαν ἰδέαν
 τῶν ἀρετῶν ὑποδείκνυσιν·
 μεθ' οὗ συνελθόντες τιμῶμέν σε.
 Θεοτοκίον.

Εὐλογημένος ὁ καρπός, πανύμνητε,
 ὁ τῆς κοιλίας σου,
 δι' οὗ ἡμεῖς πάντες
 τῆς ἀρᾶς ἐρύσθημεν,
 συμφώνως σὲ δοξάζοντες
 τῶν ὁσίων τὴν δόξαν,
 τῶν ἀθλητῶν τὸ κραταίωμα
 καὶ τῶν ἀποστόλων τὸ καύχημα.

*Ῥδὴ γ'. «Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς».
 *Ῥδὴ Θεοῦ τοῦ πανουργοῦ
 φωταγωγούμενος, πάτερ,
 ἐγκρατεῖα ταῖς ἀγίαις ἡμέραις
 ἐναπέκλειες σαυτὸν,
 Θεῷ μόνῳ ὁρώμενος
 καὶ ὑπ' αὐτοῦ καρδίας
 τὸ ὀπτικὸν φωτιζόμενος.

Κατακρημνῆσαί σε ποτὲ
 ὁ δυσμενὴς ἐπειράθη,
 ὁ κλεινὸς δέ σε ἐρύσατο μάρτυς
 τῆς ἐνέδρας τῆς αὐτοῦ,
 Θεόδωρε πανθαύμαστε,
 τῶν μοναζόντων κλέος,
 ἱεραρχῶν ἀκροθίνιον.

Λελογισμένως τῶν ψαλμῶν
 τὴν μάθησιν ποιουμένῳ
 προσετέθη σοι ὡς μέλι γλυκαῖνόν
 τὴν καρδίαν σου, σόφέ,
 ἡ τούτων θεία μάθησις
 ἐν τῷ πιστῶς αἰτεῖσθαι
 παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.
 Θεοτοκίον.

*Ἐκ σοῦ ἀνέτειλεν ἡμῖν
 ἡλῖος δικαιοσύνης,
 Ἰησοῦς, ὁ φωτισμὸς τῶν ἐν σκότει·
 ὃν ἱκέτευε, ἀγνή,
 φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν,
 εὐλκρινεῖ καρδίᾳ
 τῶν εὐσεβῶς ἀννυμνούντων σε.

Ἦδὴ δ'. «Σὺ μου ἰσχύς, Κύριε».

Ἐκ παιδικῆς* σὺ ἡλικίας ἀρχόμενος
τῶν σημείων*, μέγιστε Θεόδωρε,
λύεις αὐχμόν*, φέρεις ὑετόν,
τὸν ἀγαθοδότην* καθικετεύσας Θεὸν ἡμῶν
ὡς δεύτερος Ἡλίας*. ὡς ἐκεῖνος γάρ, πάτερ,
ἡσυχία Χριστὸν ἐξεζήτησας.

Ἱεουργός*, πάθη νικήσας τοῦ σώματος,
ἀπεφάνθης*, ἄφατον ἐγκράτειαν,
ὑπομονήν*, πίστιν ἀληθῆ,
πάτερ, καὶ ἀγάπην* κτησάμενος πρὸς τὸν

[Κύριον·

ὃν αἰτησαι ρυσθῆναι* νοσημάτων παντοίων
καὶ παθῶν καὶ κινδύνων τὴν ποίμνην σου.

Σὺ ἀνελθὼν*, πάτερ, εἰς ὄρος διέλαθες
ἐπὶ χρόνον* πλείστον, καθειργνύμενος
ὑπὸ τὴν γῆν* καὶ κακοπαθῶν
καὶ τὰς σηπεδόνας* καθυποφέρων τοῦ σώ-

[ματος

καὶ τὴν ἐκ τῶν σκωλήκων* ὡς Ἰώβ ὁ γεν-

[ναῖος

ἀλγυδόνα, τρισμάκαρ Θεόδωρε.

Σοῦ τὴν ψυχὴν* πόθῳ συνδήσας τοῦ κτίσαντος
τοὺς Ἀγίους* Τόπους ἐπεθύμησας
καταλαβεῖν* καὶ τὸ ζωηρὸν
μνῆμα προσκυνῆσαι* καὶ πάντα οἶκον σε-

[βάσμιον,

ἐν οἷς τῶν μοναζόντων* θεῖον σχῆμα φο-

[ρέσας

ἀρετῶν διαυγείαις ἐξήστραψας·

Θεοτοκίον.

Ὁ τοῦ Θεοῦ* λόγος, παρθένε, προάναρχος
διὰ λόγου* ὥκησεν ἐν μήτρᾳ σου
καὶ γεννηθεὶς* τὰς τῶν μοναστῶν
εἵλκυσεν ἀγέλας* δι' ἀρετῶν τελειότητος
αὐτῷ κολλᾶσθαι πόθῳ* μελωδούντας ἐκφώ-

[νως·

«Τῇ δυνάμει σου δόξα, φιλάνθρωπε».

Ἦδὴ ε'. «Ἵνα τί με ἀπώσω».

ὑπὸ τῆς ἐνοικουσύνης* χάριτος, πανόλβιε,
τῇ καθαρᾷ σου ψυχῇ* ὡς Θεοῦ θεραπείων
συγκινούμενος ἄθροισμα ἁγίων
μοναστῶν ἀθροίζεις,
καθοδηγῶν* αὐτοὺς πρὸς τρίβους
οὐρανίους, θεόφρον Θεόδωρε.

Διανοῖα τελεία* σπήλαιον κατώκησας
ἀγωνιζόμενος* καὶ τὰς μυριάδας
ἐξ αὐτοῦ τῶν δαιμόνων ἐξώκησας·

σιδηροῦ δὲ μέσον,

πάτερ, κλωβοῦ* κατειλημμένος

ὥσπερ ἄσαρκος ἔστης, Θεόδωρε.

Ὁ ζυγὸς ὁ χρηστός σε* καὶ τὸ ἐλαφρότατον
φορτίον, ὅσιε, ἐλαφρύνας πάσης
ἀμαρτίας τὸν φόρτον ἐνίσχυσεν
τοῦ σιδηροῦ φέρειν,
ἐπιβαρύνοντα τὸ σῶμα
ἕως γήρως, θεόφρον Θεόδωρε.

Ξένον βίον ἀνύσας* πόνοις, καταπλήττοντα
πᾶσαν διάνοιαν*, ὥσπερ θήρας, πάτερ,
τὰ ὀλέθρια πάθη ὑπέταξας
καὶ θηρσὶν ἀγρίοις
διὰ χειρὸς* τροφὴν παρέσχες
θαυμαζόμενος πίστει Θεόδωρε.

Θεοτοκίον.

Ἀδιόδευτε πύλη*, πύλας μετανοίας μοι,
ἀγνή, διάνοιζον* τῶν ὁσίων δόξα,
αἰωνίου με δόξης ἀξίωσον,
σὲ δοξολογοῦντα
καὶ τὸν ἐκ σοῦ* ἀρρήτῳ λόγῳ
σαρκωθέντα, παρθένε θεόνυμφε.

Ἦδὴ ζ'. «Ἰλάσθητί μοι, Σωτήρ».

Σεπταῖς ἁγίων εὐχαῖς
τῶν Ἀναργύρων, Θεόδωρε,
προσθήκην ἔσχες ζωῆς,
νεκρώσας ἀσκήσεσιν
τὰ πάθη τοῦ σώματος
καὶ πολλῶν θαυμάτων
ἐπιδείξει σεμνυνόμενος.

Ὡς πέτραι ἐν τῇ ψυχῇ
τὴν πίστιν ἔχων ἀσάλευτον
σαλεύεις πέτραι τῷ σῶ,
Θεόδωρε, ρήματι
καὶ ὄμβρον χεόμενος
διαστέλλεις ξένως
τοὺς ὀδίτας ἐκλυτρούμενος.

Ποιμὴν ὀφθεῖς λογικῶς
ἀρχιερέων ἐν χρίσματι
ἐποίμανας ἱερῶς
λαὸν περιούσιον,
φωτοβόλοις λάμψεσι
καταυγάζων τούτους
τῶν θαυμάτων σου, Θεόδωρε.

Θεοτοκίον.

Ἀγίων πάντων χαρά,
ἀρχιερέων κραταίωμα

καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶν
 ὑπάρχεις διάσωσμα,
 Παναγία ἄχραντε·
 διὰ τοῦτο πᾶσαι
 αἱ φυλαὶ τῆς γῆς ὑμνοῦσί σε.
 Ὡδὴ ζ'. «Θεοῦ συγκατάβασιν».

Νοὺς τελειότητι

μετρίως εἶλον* ζῆν ταπεινούμενος·
 διὰ τοῦτο τὸν ὄγκον* ἐναποφεύγων
 τοῦ ἀξιώματος* ἐνεγκαμένης
 τὴν ξένην προέκρινας,
 «Εὐλογητὸς» ἐκβοῶν «ὁ τῶν πατέρων Θεός».

Οἱ πρὶν ὄντες ἄλαλοι

καὶ μογιλάλοι* ἄλαλοι δείκνυνται
 ἱερᾷ σου ἐντεύξει* καὶ τῆς παρέσε-
 ως ἀπολύονται* οἱ παρημένοι,
 τρισμάκαρ Θεόδωρε,
 θαυματουργοῦντος Θεοῦ* διὰ τῶν σῶν προ-
 [συχῶν.

Ἐμνεῖν σου τὰ θαύματα

οὐκ ἐξισχύει* γλῶττα, Θεόδωρε·
 ὑπερβαίνει γὰρ ψάμμον* τὰ τούτων πλήθη,
 Θεοῦ σε δείξαντος* καὶ πρὸ θανάτου
 καὶ μετὰ τὴν κοίμησιν
 πηγὴν πολλῶν δωρεῶν* βρύουσιν νάματα.
 Θεοτοκίον.

Σέ, πάναγνε δέσποινα,

ὁσίων δόξα*, μαρτύρων καύχημα,
 ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ* ἐπικαλούμαι·
 σπεῦσον, βοήθει μοι*, πειρατηρίων
 τοῦ βίου ἐξαίρουσα
 καὶ αἰωνίου φλογὸς* ἐκλυτρουμένη με.
 Ὡδὴ α'. «Ἐπταπλασίως κάμινον».

Πνεῦμα Θεοῦ τὸ ἅγιον* ἐπὶ σοὶ ἀνεπαύσατο·
 ὅθεν σε πνευμάτων πονηρῶν ἀνέδειξεν
 διώκτην Θεόδωρε*, ἐγκελευόμενος γὰρ αὐ-
 [τοῖς,

πάτερ, φοβερῶς* ἐναποκλείεις εἰς τόπους
 αὐτοὺς ἀφωρισμένους* ἕως τῆς συντελείας·
 διό σε συνελθόντες* ἀξίως ἀνυμνοῦμεν.

Ἀπολυθὲν τὸ γύναιον* τῆς χρονίας παρέσεως
 ὕμνει διὰ σοῦ τὸν ποιητὴν, Θεόδωρε,
 τὸν σὲ χαριτώσαντα* ἐν τῷ προσφέρειν, πά-
 [τερ, αὐτῷ

πίστει καθαρᾷ* τὰς ἀναιμάκτους θυσίας,
 ὁράσεών τε θείων* σὲ πληρώσαντα, μάκαρ,
 ὑφ' ὧν κατελαμπρύνθης* τὸν νοῦν καὶ τὴν
 [καρδίαν.

Τὴν πρὸς Θεόν σου, ὅσιε*, ἐκδημίαν ἐδήλωσεν
 ὁ περιφανὴς ἐν ἀθληταῖς Γεώργιος
 σαφῶς ὁπτανόμενος* καὶ βακτηρίαν ἐπιδι-
 [δούς

ἵππῳ τε σεπτῶς* προσεφίζανειν σε, μάκαρ,
 προστάττων μελωδοῦντα*. «Ἱερεῖς, εὐλο-
 [γεῖτε·

λαός, ὑπερυψοῦτε* εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Ἐξω σαρκὸς καὶ κόσμου σε* γεγονότα, Θεόδωρε,
 ὁ παμβασιλεύς τε καὶ Θεὸς ὡς γνήσιον
 καὶ θεῖον θεράποντα* ἀπὸ τῆς γῆς ἀνέλαβεν
 πρὸς τοὺς οὐρανοὺς*, προηγουμένων ἀγγέ-
 [λων

τῆς σῆς ψυχῆς ἐνδόξως*, μεθ' ὧν μέλπεις ἀ-
 [παύστως·

«Λαός, ὑπερυψοῦτε* εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Θεοτοκίον.

Ρῦσαι πυρὸς με, πάναγνε*, καὶ παθῶν ἀμαυρώ-
 [σεως

καὶ τῆς ἐν τῷ Ἄδῃ χαλεπῆς κολάσεως,
 δαιμόνων κακώσεως*, ἐπερχομένης θλίψεως,
 ὅπως σε τιμῶν* ἐν κατανύξει κραυγάζω·
 «Οἱ παῖδες, εὐλογεῖτε*. ἱερεῖς, ἀνυμνεῖτε·
 λαός, ὑπερυψοῦτε* εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Ὡδὴ θ'. «Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ* ὁ οὐρανός».

Ἰδεῖν κατηξιώθης*, ὁ ὀφθαλμὸς

οὐ κατείδεν καὶ οὐδ' οὐκ ἀκήκοεν,
 ἀπολυθείς*, μέγιστε Θεόδωρε, τῆς σαρκὸς
 καὶ σὺν ταῖς ἄνω τάξεσιν
 πάντοτε παρίστασαι Χριστῷ
 φωτὸς ἀκραιφνεστάτου* πληρούμενος καὶ
 [πίστει

φωταγωγῶν τοὺς εὐφημοῦντάς σε.

Ὡράθης μετὰ τέλος* θαυματουργῶν·

πηρωθείσας γὰρ κόρας διήνοιξας
 τῶν ἐκ ψυχῆς*, πάτερ, προσελθόντων σοι
 [εὐσεβῶς.

ὁ γὰρ Θεὸς δοξάζων σε,

μάκαρ, ὃν ἐδόξασας ἐπὶ γῆς

πηγὴν δεικνύει πᾶσιν* τὴν ἱεράν σου θήκην,
 θαύματα βλύζουσιν ὡς νάματα.

Συνήθως ἐπὶ πάντας* ράνον ἡμᾶς

τῶν θαυμάτων σου νῦν τὴν ἐνέργειαν,
 πάτερ σοφέ*, πίστει δυσωποῦμέν σε ἐκτε-
 [νῶς,

τὰς ψυχικὰς ἰώμενος

νόσους καὶ σωμάτων τὰς χαλεπὰς

ἐξαίρων μαλακίας* ὡς μέγιστος προστάτης
τῶν προστρεχόντων σοι, Θεόδωρε.

Ἡ θήκη σου ἐκπέμπει* ὁσμὴν ζωῆς·
εὐωδία Χριστοῦ γὰρ γεγένηται,
ὡς ἀρεταῖς* περιηριθισμένος παντοδαπαῖς·
ἦν εὐσεβὴς, Θεόδωρε,
πάντοτε κυκλοῦντες πνευματικῆς
ὁσμῆς οἱ σὲ τιμῶντες* πληρούμεθα ἀπαύ-
[στως,
μεγαλοφώνως σε γεραίροντες.

Θεοτοκίον.

Φιλάνθρωπον τεκοῦσα* ὑπερφύως,
παναμώμητε δέσποινα, Κύριον,
τοῦτον, ἀγνή*, πάντοτε δυσώπει ὑπὲρ ἡμῶν
τῶν ἀναξίων δούλων σου,
ὅπως ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς
ἡμᾶς κατοικτειρήσῃ* τοὺς τεταπεινωμένους
καὶ ἀπολέσθαι κινδυνεύοντας.

(ἔπεται συνέχεις).

Ἀ. Π.-Κεραμεύς.

ΕΓΓΡΑΦΑ

ΤΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

ἐκδιδόντος

ἀρχιμ. Ἰωακείμ Φοροπούλου δ. φ.

ἀρχιεπιφύλακος τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Πηγαὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἰδρυθῆως, δυντηρήθῆως
καὶ διοικήθῆως τῶν Σχολῶν τοῦ Γένους ἐν
Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς ἐπαρχίαις
τοῦ οἰκουμενικοῦ Θρόνου*.

Ἀριθ. 14.

Ἀθωνιάς Σχολῆς.

Ἰσὺν ἀπαράλλακτον τοῦ ἡδὴ ἐκδοθέντος πα-
τριαρχικοῦ συνοδικοῦ σιγγιλιώδους γράμματος ἔνεκα
τῆς αὐστάσεως καὶ διαμορῆς τοῦ κατὰ τὴν ἱερὰν καὶ
βασιλικὴν μορὴν τοῦ Βατοπεδίου γεωστὶ γεγοτότος
καὶ κατασταθέντος φροντιστηρίου.

† Κύριλλος ἐλάφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κων]πό-
λεως νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τῶν ἐν τῷ μετὰ σώματος τῷδε βίῳ ὁμολογου-
μένων ὄντως πρὸ ἀνθρώποις καλῶν τὸ τῆς παιδείας
καὶ μαθήσεως θεοδώρητον χρῆμα ἀσυγκρίτως πάντων

τῶν λοιπῶν ὑπερίδρυται καὶ τὴν ἀνωτάτω χώραν κε-
κλήρωται κατὰ τὸν μέγαν ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριον. . . .

Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ τανῦν οἱ ὀσιώτατοι προε-
στῶτες τῆς ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ ὄρει ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς
μονῆς τοῦ Βατοπεδίου θεόθεν ὁδηγηθέντες καὶ ἐνθεον
ζῆλον ἀναλαβόντες ἐρασταὶ ἐγένοντο διάπυροι καὶ
θερμώτατοι τοῦ θεοδώρητου τούτου χρήματος τῆς
παιδείας τε καὶ μαθήσεως καὶ διὰ κοινῆς αὐτῶν καὶ
ὁμοφώνου βουλῆς τε καὶ γνώμης συνέθεντο φροντι-
στήριον καταστήσαι ἑλληνικῶν, μαθημάτων παιδείας
τε καὶ διδασκαλίας παντοδαποῦς ἐν τε λογικαῖς,
φιλοσοφικαῖς τε καὶ θεολογικαῖς ἐπιστήμας, οἰκο-
δομήσαι τε ἐκ βέθρων καὶ ἀνεγείρει αὐτό, ἔσω μὲν
τῶν ὁροθεσιῶν τῆς ἱερᾶς μονῆς αὐτῶν ταύτης ἀπολα-
βόντες τόπον τινά, θέσεώς τε ἄριστα ἔχοντα καὶ εὐ-
κράτῳ ἄετι καταπνεύμενον, ἔξωθεν δὲ κείμενον τῆς
περιοχῆς καὶ κεχωρισμένον τῆς μονῆς, ἀπράχμονα ἡ-
συχίαν καὶ τῆς τῶν πολλῶν ἐπιμιξίας καὶ τύβης ἐξη-
ρημένην καὶ ἐλευθέρην τῶν τῇ σπουδῇ καὶ παιδείᾳ
σπουδάζειν ἐπανηρημένων ἐμψρόνως διὰ τοῦτο κατα-
στοχασάμενοι, οὐ πάντῃ δ' αὐτῷ ἀποφικισμένον ἐδείμαν-
το, ἀλλὰ πλησίον παρκαίμενον καὶ γειτνιάζον τῇ μο-
νῇ διὰ τὴν ἐκ τοῦ σύνεργου πρόχειρον καὶ εὐμάρῃ
ἐπιχορηγίαν τῶν πρὸς ζωάρκειν ἀναγκαίων τοῖς
παιδευομένοις, καὶ διορίσαι ἐν αὐτῷ διδασκαλὸν ἔμ-
πειρον καὶ εἰδήμονα καὶ ἱκανὸν διδάσκειν τὴν τε
κατὰ γραμματικὴν κυκλοπιδεῖαν, λογικὰς τε καὶ
φιλοσοφικὰς καὶ θεολογικὰς ἐπιστήμας· κἄν τευθεν
διδάσκεσθαι καὶ παιδεύεσθαι ἐν αὐτῷ μὴ μόνον τοὺς
ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἱερᾶς μονῆς, ἀλλὰ καὶ εἴτις ἄλλος
ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει σεβασμίων μονῶν
βουλῇ καὶ ἀδείᾳ τῶν ἐν αὐταῖς προΐσταμένων, ἢ καὶ
ἔξωθεν ποθεν ἐπιδημηκῶς ἐραστῆς ὧν τῆς τοιού-
της διδασκαλίας καὶ ἱκανὸς πρὸς τὴν τῶν μαθημά-
των ἀνάληψιν, πρόσφορός τε καὶ ἄξιος καὶ ἀνεπίλη-
πτος τῷ θιάσῳ τῶν συσχολαζόντων ἐγκαταλεγεῖναι
προσφοιτήσκειν ἐπὶ τῷ παιδευθῆναι, ὥστε κοινὸν προ-
κεῖσθαι τοῖς βουλομένοις καὶ ἄξις ἀρετῆς καὶ παι-
δείας καὶ διδασκαλίας γυμνάσιον· οὕτω μὲν οὖν προ-
τεθῆναι καὶ ὅλη ψυχῇ ἀπάρξεσθαι τοῦ ἔργου ὁρ-
μηθέντες, ἐπειδὴ ἔγνωσαν ἑαυτοὺς ἐπιδεῶς ἔχοντας
τῶν ἀναγκαίως συντρεχόντων οὐ μετρίων δαπανημά-
των ἐπὶ τε τῇ ἀνεγέρσει καὶ οἰκοδομῇ τοῦ μελετη-
θέντος αὐτοῖς φροντιστηρίου τούτου, εὐρυχωρίᾳ τε καὶ
οικήμασιν ἀποχερώντως ὀφείλοντες συμπεπληρωθῆναι
καὶ ἐξαρκεῖν δυναμένου τῇ μετ' ἀνέσεως καὶ ἡσυχίας
ἀναπαύσει καὶ ἐλευθέρᾳ σπουδῇ τε καὶ ἐπιδόσει τῶν
συνελευστομένων ἐν αὐτῷ μαθητῶν, ναὶ μὴν καὶ ἐπὶ
τῷ κατ' ἔτος χορηγουμένῳ σιτηρεσίῳ καὶ μισθῷ τῷ
καταστηθέντι ἐν αὐτῷ διδασκάλῳ, ἀλλὰ καὶ τῇ
εὐπορίᾳ τῶν πρὸς ζωάρκειν ἐπιτηδείων τοῖς σχο-
λάζουσι μαθηταῖς, ὧν ἀπάντων ἡ πρόνοια καὶ φρον-
τίς ἀναγκάτως προηγεῖσθαι ὀφείλει καὶ προπαρα-

* Συνέχεια ἀπὸ σελίδος 347—473.

σκειάζεσθαι ἐν γε τοῖς τοιοῦτοις ἐγχειρήμασι, προσέδραμον τῇ κηδεμονίᾳ καὶ ἀντιλήψει τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ὡς κοινῆς Μητρὸς καὶ εὐεργέτιδος τῶν εὐσεβῶν ἀπάντων καὶ μάλιστα τῶν εὐαγῶν τοῦ Θεοῦ σκηνωμάτων, διὰ κοινοῦ αὐτῶν γράμματος δεόμενοι ἐνθέρμως καὶ ἐκλιπαροῦντες τυχεῖν τῆς ἐνδεχομένης συνδρομῆς καὶ ἀντιλήψεως ἐπὶ τῷ δυνηθῆναι εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὸ ρηθὲν κοινωφελές ἅμα καὶ ψυχωφελές καὶ θεάρεστον αὐτὸ ἔργον· καὶ δὴ τὴν δέξιν καὶ ἀξίωσιν αὐτῶν ταύτην ἀποδεξάμενοι μετὰ πάσης προθυμίας καὶ περιχαρείας, ὡς λίαν ἡμῖν ἐφετὴν οὔσαν καὶ καταθύμιαν καὶ ἐκθειάσαντες ἅμα ὡς ἐπαινετὴν καὶ θεάρεστον καὶ μυρίων ἀγαθῶν πρόξενον, οὐ μόνον τοῖς ἐν τῷ ἁγιωμῷ ὄρει ἐνασκουμένοις πατράσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἀπνταχοῦ τοῦ καθ' ἡμᾶς γένους ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς, ὡς διχιδόσθαι μελλούσης ἅπασι τῆς ἐξ αὐτῶν ἐν παιδείᾳ καὶ διδασκαλίᾳ ὠφελείας διὰ τῆς ἐκασταχοῦ περιηγήσεως αὐτῶν ἐπ' αἰτίᾳ τῶν χάριν ἐλεημοσύνης γινομένων ταξιδίων διὰ τῆς πνευματικῆς αὐτῶν διδασκαλίας καὶ παραινέσεως, δεῖν ἔγνωμεν ἀντιλαβεσθαι τοῦ φροντιστηρίου τούτου ὅλην σπουδὴν καὶ προθυμίαν διεγρηγμένην καὶ ἐπαρκέσαι αὐτοῖς τὸν ἐνόντα τρόπον. Κάντεῦθεν κοινῶς καὶ συνοδικῶς συνδικασκόμενοι ἀπεφνημάμεθα σὺν Θεῷ συνεργοῦντι καὶ εὐοδοῦντι συγκροτηθῆναι τὸ φροντιστήριον τοῦτο κατὰ τὴν ἀξίωσιν τῶν εἰρημένων βχτοπεδίων πατέρων καὶ συναπαρτισθῆναι τέως ἐκ μέρους τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τὰ πρὸς τὴν σύστασιν αὐτοῦ ἀναγκαίως συντείνοντα. Καὶ δὴ πρῶτον μὲν πρόνοιαν ἐθέμεθα διορίσασθαι καὶ καταστήσαι ἐνταῦθα ἐν Κωνσταντινουπόλει τέσσαρας ἐπιτρόπους καὶ ἐπιστάτας καὶ κηδεμόνας τοῦ ρηθέντος φροντιστηρίου, δύο μὲν ἐκ τῶν συνεδριζόντων κατὰ κληρὸς ἐγκρίτων ἀρχιερέων καὶ μητροπολιτῶν τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς ὁμηγύρεως, τὸν τε Ἡρακλείας καὶ τὸν Νικουμειάδας, καὶ δύο ἐκ τῶν προκρίτων καὶ τιμίων μαγιστόρων τοῦ χρησίμου ρουρετίου τῶν γουνάρχων, τὸν . . . καὶ τὸν . . . Καὶ τοὺς μὲν κοσμικοὺς ἔχειν τὴν ἐπιστάσιν τῆς τῶν χρημάτων ληψοδοσίας καὶ λαμβάνειν εἰς χεῖρας αὐτῶν τὸ χορηγούμενον ἔλεος καὶ σιτηρέσιον καὶ καταγράφειν ἐν καθαρῷ καταστίχῳ καὶ πέμπειν αὐτὸ ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἱεράν μονὴν τοῦ Βχτοπεδίου, τοὺς δὲ συναδέλφους ἀρχιερεῖς ἐφορᾶν καὶ ἐξετάζειν καὶ μανθάνειν μετὰ πάσης πληροφορίας τὸν πορισμὸν καὶ τὴν χορηγίαν τοῦ τοιοῦτου ἐλέους καὶ προνοεῖν τῆς εἰς τὸ ρηθὲν μοναστήριον ἐν ἀσφαλείᾳ ἀποστολῆς αὐτοῦ· ἐκεῖσε δὲ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ αὐτῇ διωρίσαμεν καὶ κατεστήσαμεν ἐπίτροπον τὸν ὁσιώτατον προηγούμενον τῆς αὐτῆς μονῆς ἐν ἱερομονάχοις κύρ Μελέτιον, οὐ μόνον ὡς ἱκανὸν καὶ ἄξιον καὶ πρόσφορον τυγχάνοντα τῆς τοιαύτης ἐπιστά-

σίας, ἀλλὰ καὶ ὡς ζηλωτὴν διόπυρον ἀναρπέντα καὶ πρωταίτιον τοῦ θεαρέστου τούτου ἔργου καὶ συνεργὸν καὶ συμπράκτορα, ὥστε αὐτὸν μὲν ἐκεῖσε ἐπιτροπεύειν τοῦ φροντιστηρίου τούτου, δέχεσθαι τὸ παρὰ τῶν εἰρημένων ἐνταῦθα ἐπιτρόπων ἀποστελλόμενον ἔλεος καὶ σιτηρέσιον καὶ πληροῦν δι' αὐτοῦ τὸν τοῦ διδασκάλου μισθόν, παρέχειν τε τὰ πρὸς ζωάρεϊαν τῶν μαθητιῶντων καὶ προνοεῖν τῶν λοιπῶν χρεωδῶν τοῦ φροντιστηρίου, ἀναφέρειν τε διὰ γράμματος αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐνταῦθα ἐπιτρόπους πᾶσαν χρεῖαν καὶ ὑπόθεσιν τοῦ αὐτοῦ φροντιστηρίου καὶ ὅσα συντείνουσιν ἐπὶ τῇ συστάσει καὶ διαμονῇ καὶ προόδῳ καὶ βελτιώσει αὐτοῦ, τοὺς δ' ἐνταῦθα ἐπιτρόπους ἀποκρίνεσθαι πρὸς αὐτὸν τὸν κύρ Μελέτιον καὶ μηνύειν καὶ δηλοῦν καὶ διατάττειν τὴν ἐπὶ τοῖς ἀπαιτούμενοις θεραπείαν καὶ διόρθωσιν καὶ εἰς χεῖρας αὐτοῦ πέμπειν τὸ ποριζόμενον ἔλεος. Ταύτης γοῦν τῆς ἐκατέρωθεν ἐπιτροπικῆς καὶ προνοητικῆς ἐπιστασίας καὶ ἐπισκέψεως κρηπίδος δίκην καὶ βάσεως προϋποθείσσης, δεύτερον διωρισάμεθα ἀπὸ τῶν ἐτησίων ἐκκλησιαστικῶν δικαιοματῶν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τὴν ἀπόδειξιν τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ καὶ ἁγίου ὄρου, τὴν οὔσαν ἄτρωτον χιλιάρχων εἰκοσιτεσσάρων, ἀφιερωθῆναι τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ φροντιστήριον τοῦτο, ἥτις ὀρεῖται ἀπαραιτήτως πέμπεσθαι κατ' ἔτος παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐνταῦθα ἐπιτρόπων τοῦ φροντιστηρίου τούτου εἰς χεῖρας τοῦ ἐκεῖσε ἐν Βχτοπεδίῳ διατελοῦντος ἐπιτρόπου, κἀκεῖνος ἔχει παρλαμβάνειν αὐτὰ παρὰ τοῦ ρηθέντος θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου· οὐ μόνον δὲ αὐτά, ἀλλὰ καὶ εἴ τι ἄλλο ἔλεος συμπορισθῇ τῇ τοῦ Θεοῦ εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι παρ' οἰουδήτινος μέρους τε καὶ προσώπου ἐπὶ τῇ συστάσει τοῦ φροντιστηρίου τούτου (σκοπὸν γὰρ ἐθέμεθα Θεοῦ συναιρομένου, συνεφάσασθαι καὶ συνεπαρκέσαι αὐτῷ ἀπὸ τε ἐράνου ἐκκλησιαστικοῦ, ἀρχοντικοῦ τε καὶ πολιτικοῦ, ἀπὸ τε κουτίων ἐλεημοσύνης περιερχομένων ἐν ταῖς ἀγίαις τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ οὐτινοσούν ἐτέρου δυνατοῦ πόρου)· ταῦτα γοῦν πάντα ὅσα ἂν γένηται, ἔχωσι μὲν λαμβάνειν εἰς χεῖρας αὐτῶν οἱ ρηθέντες ἐνταῦθα ἐπίτροποι κατὰ τὸν ἀνωτέρω ἐκτεθέντα διορισμὸν, αὐτοὶ δὲ πέμπωσιν ἀσφαλῶς εἰς χεῖρας τοῦ ἐκεῖσε ἐπιτρόπου κύρ Μελετίου, ὡς εἴρηται, κἀκεῖνος ἔχει δαπανᾶν αὐτὰ καὶ διδόναι εἰς τὰς χρεῖας τοῦ φροντιστηρίου. Τρίτον διορίζομεθα ὅπως ὁ κατασταθεὶς ἐν αὐτῷ διδάσκαλος, παραδιδούς τὰ μαθήματα μετὰ πάσης φιλοπονίας καὶ προθυμίας, καὶ ἐκφροντίζον ἐπιμελῶς τῆς προκοπῆς καὶ ἐπιδόσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένων λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ πράξει καὶ θεωρίᾳ ρυθμίζων καὶ γυμνάζων καὶ παιδεύων αὐτούς, ὀρεῖται μηδένα δέχεσθαι εἰς διδασκαλίαν ἐκ τῶν προσφοιτῶντων αὐτῷ ἀπὸ τῶν λοι-

πῶν ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει μοναστηρίων ἱερομόναχον τυχόν, ἢ ἱεροδιάκονον ἢ μοναχόν, χωρὶς βουλῆς καὶ ἀδείας καὶ γράμματος ἀπολυτικοῦ τοῦ προεστῶτος αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον δέχεσθαι τοὺς μετὰ τοιαύτης ἀδείας καὶ παρχιλήσεως τῶν προϊσταμένων αὐτῶν προσερχομένους· τοῦτο γὰρ καὶ νόμιμον καὶ κανονικόν καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας ἐχόμενον· τῶν δὲ ἔξωθεν τοῦ ἁγίου ὄρους ἐξ ἡστυνοσούν πολιτείαις καὶ χώρᾳ ἐπιδημούντων ξένων χάριν παιδεύσεως, ἐκείνους ἀποδέχεσθαι μόνον, οὓς ἂν ἐπιγνῶ φιλομαθεῖς ὄντας καὶ φιλοπόνους καὶ οὐκ ἀφυῶς ἔχοντας, ἀλλὰ γε δὴ καὶ εὐτάκτως καὶ σωφρόνως συσπουδάξουσιν τοῖς λοιποῖς συσχολαστοῖς δυναμένους καὶ πειθόμενους· ὃν δ' ἂν ἐπιγνῶ ἀνεπιτηδεῖως ἔχοντα καὶ ταρξίαν καὶ ἀπειθῆ καὶ πρόσκομμα ἐσόμενον τοῖς αἰσχροῖς ἤθεσι καὶ τῷ φυλοδίῳ τῇ τῶν λοιπῶν εὐτάκτῳ διαγωγῇ μηδ' ὡς προσέειπαι τὸν τοιοῦτον, ἀλλ' ἀποπέμψειν καὶ διώκειν μακρὰν, καὶ τοῦτο κείσθαι ἐπὶ τῇ κρίσει καὶ δοκιμασίᾳ τοῦ διδασκάλου. Τέταρτον· ἐπεὶ πᾶσα ἀρχὴ δυσπαρακολούθητος, κατὰ τὴν σαφὴν ὑποθήκην, καὶ οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἐκ προοιμίων τέλειον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι τέχναι καὶ ἐπιστήμαι ἀπὸ ἀτελοῦς κατὰ μικρὸν ἐπὶ τὸ τέλειον προάγονται, διαφόρους τε ἀλλοιωσεις καὶ ἐξαλλάξεις ἐν ταῖς καθ' ἑκάστα μεταβάσεσιν αὐτῶν ἐπιδέχονται, οὐδὲ γὰρ τὰ αὐτὰ τῆς ἀείποτε χρήσιμα, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἐπιβλαβῆ γίνονται, οἱ κατὰ καιροὺς χρηματίζοντες ἐπίτροποι τοῦ φροντιστηρίου τούτου, ἐμφρόνως καὶ περὶ τοῦτου ὀφείλοντες προνοεῖν καὶ κηδεσθαι ἐς αἰετῆς ἐπὶ τὰ πρόσω προαγωγῆς καὶ ἐπιδόσεως τῶν μαθητευομένων κατὰ τε τὸ ψαλμικὸν ἀναβάσεις αἰεὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν διατιθεμένων καὶ κατὰ τὸ ἀποστολικόν τῶν ὀπισθεν ἐπιλανθάνομένων καὶ τοῖς ἔμπροσθεν ἐπεκτεινομένων, ἐχέτωσαν ἄδειαν κατὰ καιροὺς μετακινεῖν καὶ μεταβάλλειν ὅσα τῶν προσδιορισθέντων καὶ προεκτεθέντων ὁπῶςποτε λυμάνεται τῇ ἀρίστῃ διεξαγωγῇ, αὐξήσει τε καὶ προσόδῳ τοῦ φροντιστηρίου τούτου καὶ μεταρρυθμίζειν αὐτὰ ἐπὶ τὸ εὐθετον καὶ πρόσφορον καὶ συμφέρον ταῖς τοῦ καιροῦ καὶ τῶν πραγμάτων χρείαις καὶ ἀπαιτήσεσι καὶ εἴ τι ἡμάρτηται κατ' ἀρχάς, ἢ οὐ δέοντως καὶ περιεσκεμμένως διώριται διὰ τὸ ἀρτιπαγές καὶ ἀστήρικτον τῶν οὕτω εἰς ἔξιν καταστάσεων, ἀλλ' ἔτι πρωτοπείρων καὶ εἰσαγωγικῶν εἰς τὴν παιδείαν, καὶ μὴν καὶ διὰ τὸ τὴν σχολὴν ταύτην νεωστὶ συγκροτηθεῖσαν καὶ τέως ἀρχὴν λαμβάνουσιν συνεχεστέρας εἰς τὸ ἐξῆς ἐπιδέεται ἐπιστηρίξεως· διὰ γε γοῦν ταῦτα πάντα οἱ ρηθέντες ἐπίτροποι ἀμέμπτως καὶ συμφερόντως δύνανται μετακινήσει καὶ μεταποιεῖν τὰ γε τοιαῦτα πρὸς ἕν καὶ μόνον ἀφορῶντες, τὴν αὐξήσιν καὶ βελτίωσιν τοῦ φροντιστηρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ παιδευομένων. Πέμπτον· τοῦ ρηθέντος ἐν Βατοπεδίῳ ἐπίτροπου τῆς σχολῆς ταύτης κύριε Μελε-

τίου, ὡς ἁγίου καὶ προσφόρου, ὀφείλοντος ἔχειν τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ἐφ' ὄρου ζωῆς αὐτοῦ ἀναφαιρέτως, μετὰ θάνατον αὐτοῦ ἔχει ἐκλέγεσθαι κοινῇ γνώμῃ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τῆς σεβασμίας ταύτης μονῆς ὁ μάλιστα τῶν λοιπῶν προκριθεὶς καὶ ἀναφανείς ἅγιος καὶ πρόσφορος καὶ λυσιτελής τῇ ἐπιστάσει ταύτῃ, ὅστις καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν, ἐμφανιζόμενος δι' ἄνκφορξ αὐτῶν πρὸς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, τῇ καὶ αὐτὰ ἔχει διορίζεσθαι καὶ ἀποκαθίστασθαι συνοδικῶς ἐπίτροπος τῆς σχολῆς ταύτης. Τὰς γοῦν ρηθείσας διατάξεις καὶ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας διορισμοὺς ἐπὶ τῇ συστάσει καὶ συγκροτήσει καὶ διαμονῇ τοῦ ρηθέντος φροντιστηρίου βουλόμενοι ἔχειν τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν βεβαίαν καὶ ἀμετάθετον εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, γράροντες διὰ τοῦ παρόντος ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι· ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ νεύσει Θεοῦ συγκροτηθὲν ἤδη φροντιστήριον τῶν ἐλλήνων καὶ μαθημάτων ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Βατοπεδίου ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἔχῃ τὴν σύστασιν καὶ διαμονὴν τοῦ διεξάγεσθαι καὶ διενεργεῖσθαι τῇ τε τέως διορισθείσῃ δόσει τῆς πατριαρχικῆς ἀποδείξεως περὶ τῶν κατ' ἔτος ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἱεριστοῦ καὶ ἁγίου Ὁρους τῶν εἰκοσιτεσσάρων χιλιῶν ἄσπρων ἀναφαιρέτως καὶ ἀμετακινήτως εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα αἰῶνα διὰ μέσου τῶν ἀποκατασταθέντων ἐπιτρόπων, κατὰ τὸν ἀνωτέρω διορισθέντα τρόπον, καὶ τῇ λοιπῇ πορισθησομένῃ σὺν Θεῷ εὐδοοῦντι ἐλεημοσύνη καὶ εὐποιίᾳ τῶν φιλαρέτων καὶ φιλοθέων καὶ φιλελεημόνων εὐτεβῶν, προσεπευχόμενοι ἐκ μέσης ψυχῆς καὶ καρδίας, ὅπως ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἡ ἐνυπόστατος σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ὁ πάντων τῶν ἀγαθῶν χορηγός, διὰ τῆς ἀπειροδυνάμου καὶ φιλαγάθου αὐτοῦ προνοίας ἐπιστηρίξοι καὶ συνέχοι καὶ συντηροῖ τὸ τῇ θεῷ αὐτοῦ εὐδοκίᾳ συγκροτηθὲν καὶ συντελεσθὲν διδασκαλεῖον τοῦτο, οὗτινος αὐτὸς μόνος ἀρχηγός καὶ τελειωτής ὑπάρχων, διαφυλάξοι ἀκλόνητον καὶ ἀδιάσειστον καὶ ἀπαράθραυστον ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, φωτίζων, στηρίζων καὶ συνετίζων ἄνωθεν τοὺς τε διδάσκοντας καὶ τοὺς διδασκόμενους ἐν αὐτῷ, τοὺς τε ἐπισκεπτομένους καὶ συγκροτοῦντας καὶ βοηθοῦντας, προνοομένους τε καὶ ὑπερασπιζομένους αὐτοῦ καὶ φροντίζοντας τῆς συστάσεως, διαμονῆς τε καὶ αὐξήσεως αὐτοῦ. Ἐπεὶ γὰρ εἰς δόξαν αὐτοῦ ἀναφέρεται τὸ κοινωφελέστατον τοῦτο καὶ ψυχωσπτήριο ἔργον, ὁμολογουμένως καὶ τοὺς μισθοὺς καταλλήλους ἀντιδίδωσι τοῖς συμπράκτοσι καὶ συνεργοῦσι καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων χεῖρα βοηθείας ὀρέγουσιν αὐτῷ, καὶ τοιοῦτους ἀξιοῦμεν εἶναι καὶ πατρικῶς παραινῶμεν γενέσθαι πάντας τοὺς αὐτόθι συνασκουμένους πατέρας ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει

ὄρει φιλοσοφία γὰρ ἐστὶν οὐ μόνον τὸ κτῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ τιμῆσαι σοφίαν καὶ τῆς συττάσεως καὶ αὐξήσεως αὐτῆς συμπροθυμεισθαι καὶ ὑπερεύχεσθαι, καὶ ἔξουσι πάντως καὶ οἱ τοιοῦτοι παρὰ Θεοῦ ἐπαξίους τοῦ μισθοῦ τῆς αὐτῶν προκρίσεως, μηδενὸς πώποτε τολμῶντος ἐναντιωθῆναι καὶ ἀντειπεῖν τοῖς ἐν τῷ παρόντι συνοδικῶς ἀποφανεῖσι καὶ ἐκκλησιαστικῶς παρ' ἡμῶν ἀπάντων τῇ τοῦ παναγίου πνεύματος ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει καὶ χάριτι βεβαιωθείσι τε καὶ κατοχυρωθείσι.

Ὁς δ' ἂν τις τῶν ἀπάντων μετὰ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας πατρικὰς καὶ συνοδικὰς ἡμῶν παραινέσεις καὶ προτροπὰς καὶ εὐχὰς καὶ εὐλογίας ὁβέποτε φωρθῇ ἀπ' ἐναντίας τολμῆτας καὶ κινήσεις, εἴτε τοῦ ἱεροῦ κατὰ λόγου ὑπάρχων, εἴτε τῆς τῶν μοναχῶν καὶ ἰδιωτῶν τάξεως, εἴτε φθόνῳ καὶ κακίᾳ βλλόμενος, εἴτ' ἄλλῳ τινι πάθει πληττόμενος, πανούργῳ τινὶ καὶ ὑπόλῳ τῷ τρόπῳ ἐν ἀποκρύφῳ ἢ ἀναρχνδὸν ἐπιχειρίσκειτο διχσεῖσαι τὸ φροντιστήριον αὐτὸ καὶ δι' ἐπιβουλῆς ἢ τινοςοῦν θελήσῃ ἀναιτροπὴν τινα ποιῆσαι, ἢ ἀφάρεσιν ἢ μείωσιν τῶν προσδιορισθέντων εἰς κυβέρνησιν αὐτοῦ μηχανήσασθαι, ἢ οἰφδήτῃ ἄλλῳ τρόπῳ ἀμέσῳ ἢ ἐμμέσῳ κώλυμά τι καὶ ἐμπόδιον προξενῆσαι δι' ἡντιναοῦν πρόφασιν, καὶ δοῦναι ὁπωσοῦν αἰτίαν τοῦ κατὰ λυθῆναι αὐτὸ καὶ τὴν ἐν αὐτῷ διδασκαλίαν καὶ μάθησιν καὶ ὠφέλειαν καὶ ἐπίδοσιν κατὰ ψυχὴν τοῦ ἡμετέρου γένους, καὶ προξενηθῆναι οὐ μόνον τοῖς ἐν αὐτῷ πατράσιν, ἀλλὰ καὶ παντὶ τῷ καθ' ἡμᾶς τῶν Ὁρθοδόξων γένει ζημίαν ἐσχάτην τε καὶ μεγίστην πώρῳσιν δηλονότι καὶ ἀβλεψίαν ψυχῆς καὶ ἀπώλειαν, ὁ τοιοῦτος ὡς παρὰ βλάτης καὶ παρήκοος καὶ καταφρονητῆς τῆς ἡμετέρας ταύτης πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς καὶ ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἐκκλησιαστικῆς παραινέσεως καὶ ἐντολῆς, καὶ ὡς ἐχθρὸς τοῦ καλοῦ, θεομῆχος τε καὶ διώκτης τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ γένους ἐπίβουλος ἀφωρισμένος εἶη κλπ.

Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ διηνεκὴν πράττασιν τῆς γενομένης ἤδη παρ' ἡμῶν ἐπισυττάσεως τοῦ θεοσώστου τούτου φροντιστηρίου μετὰ τῶν περιεχομένων ἐν τῷ παρόντι προσδιορισμῶν καὶ τρόπων τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγίλλιδος ἐν μεμβράνῃς γράμμα, καταστρωθὲν καὶ τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψ', κατὰ μῆνα Μάιον, ἐπινεμήσεως ΙΓ'.

† Κύριλλος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κων(πό)λεως νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

† Ὁ Καισαρίας Παρθένιος. — † Ὁ Ἡρακλείας Γεράσιμος. — † Ὁ Κυζίκου Ἀναρίτας. — † Ὁ Νικομηδείας Γαβριήλ. — † Ὁ Νικαίας Καλλίνικος. — † Ὁ

Δέρκων Σαμουήλ. — † Ὁ Τουρνόβου Ἀνθίμος. — † Ὁ Κρήτης Γεράσιμος. — † Ὁ Κορίνθου Παρθένιος. — † Ὁ Λαρίσης Ἰάκωβος. — † Ὁ Φιλιππουπόλεως Σεραφεῖμ. — † Ὁ Φιλιππων καὶ Δράμας Καλλίνικος. — † Ὁ Μελενίκου Ἰωαννίκιος. — † Ὁ Μηθύμνης Ἀρσένιος. — † Ὁ Ἀρχιάλου Ναθαναήλ. — † Ὁ Σωζοπόλεως Φιλάρετος. — † Ὁ Γάρον Νεόφυτος. — † Ὁ Προκοπινῆσου Νικηφόρος.

ΣΗΜ. Ἐκ τοῦ Ε' πατριαρχικοῦ κώδικος σελ. 101. Ἐν τοῖς συγχρόνοις Καταστίχοις τῆς ληψοδοσίας τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου τακτικῶς ἀναγράφεται τὸ ἀνωτέρω τῇ Ἀθηνῶν Σχολῇ ὁρισθὲν χρηματικὸν ἐπίδομα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

— Νέα Ἰνδικτιών. — Μετὰ τῆς εἰθισμένης ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ εὐκοσμίας καὶ ἐν μέσῳ πολυπληθοῦς ὁμηγύρεως κλήρου καὶ συρροῆς ἐκκλησιασματος ἐωρτάσθη σήμερον ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἢ εἰσοδος τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, ΙΔ' Ἰνδικτιῶνος, τῆς ἐπὶ τούτῳ καθιερωμένης τελετῆς γενομένης μετὰ πολλῆς μεγαλοπρεπείας. Συνωδὰ τῇ τυπικῇ διατάξει ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κατὰ τε τὸν ἐσπερινὸν καὶ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πραιθρονίῳ φέρων ἐπανωκαλύμμου καὶ χαζράνιον, τῶν ἀγίων ἀρχιερέων ἱσταμένων ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος.

Τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λειτουργίας τελεσθείσης ὑπὸ τοῦ πανοσιωτῆτου Μ. ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, ἡ Α. Θ. Παναγιότης καὶ πᾶτα ἡ συνοδὴ, ἥτοι οἱ σεβασμ. ἀγιοι συνοδικοὶ Δέρκων Καλλίνικος, Ἀδριανουπόλεως Κύριλλος, Ἀμασειᾶς Ἀνθίμος, Βερρῆας Κωνσταντῖος, Μερωνείας Ἰωακείμ, Σηλυβρίας Κωνσταντῖος, Χίου Κωνσταντῖνος, Κορυτσᾶς Γερβάσιος, Γρεβενῶν Δωρόθεος, Λέρου καὶ Καλύμνου Ἰωάννης καὶ Ἐλευθερουπόλεως Διονύσιος, οἱ πρεπιδημοῦντες μητροπολίται Μελενίκου Λεόντιος, Χαλδεῖας Γερβάσιος, οἱ πρώην Μεσημβρίας Γεννάδιος, πρώην Δεβρῶν Ἀνθίμος, πρώην Ἐρσεκίου Σεραφεῖμ, ὁ ἀρχιερατικῶς προϊστάμενος Μ. Ρεύματος θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κλαυδίουπόλεως Μιχαήλ, ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος, οἱ πανοσιολογιώτατοι ἀρχιεπισκοπῆς Μ. Κλεόβουλος, Γρηγόριος Κωνσταντινίδης, Ἰωακείμ Φορόπουλος, Καλλίνικος Δελιμάνης, Κωνσταντῖνος Βοντζαλίδης, ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀγίου Ὁρους Γεράσιμος Λαυριώτης, τὰ μέλη τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου Ι. Βυθινὸς ἐφέντης, Α. Μελαχροινὸς ἐφέντης, Ἰωάνν. Μαμμόπουλος, Μ. Μαρσούγλου, Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Σούρας καὶ πάντες οἱ λοιποὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ὑπάλληλοι τῶν Πατριαρχείων, ἀνῆλθον εἰς τὴν αἵθουσαν τοῦ Μ. Συνοδικοῦ, ἐνθα μετὰ τὴν εἰθισμένην τελετὴν, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνέγνω τὴν Πράξιν τῆς Ἰνδικτιῶνος. Μετέ-

πειτα ψαλέντος τοῦ πολυχρονισμοῦ ὑπὸ τῶν χορῶν ἡ Α. Θ. Παναγιότης φέρων ὡμοφόριον καὶ ἐπιτραχήλιον ὑπέγραψε τὴν Πράξιν καὶ εἶτα κατὰ τὴν ἱερarchικήν τάξιν εἰς ἕκαστος τῶν ἁγίων ἀρχιερέων φέρων ὡσαύτως ὡμοφόριον καὶ ἐπιτραχήλιον, τῶν χορῶν τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ ψαλλόντων τὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας.

Τῆς ὑπογραφῆς τῆς Πράξεως περατωθείσης ὁ πρῶτος τῇ τάξει μητροπολίτης Δέρκων προσεφώνησεν ἐκ μέρους τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Μ. Συμβουλίου τῇ Α. Θ. Π. εὐχόμενος Αὐτῇ καταλήλως, εἰς ὃν ἀπαντῶσα ἡ Α. Θ. Παναγιότης νύχτισε τοῖς μέλεσι τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Συμβουλίου καὶ ἤρξατο πᾶσι τὸ νέον ἐκκλησιαστικὸν ἔτος αἰσίων καὶ πύροχον παντός ἀγαθοῦ τῇ πανσθενεὶ χάριτι τοῦ παναγίου Πνεύματος.

— *Εἰκοσιπενταετηρίς Ἀνακτος.* — Ἀνεγράψαμεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ὅτι ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὑποβάλλων τῷ σεπτῷ Ἀνακτι ἡμῶν τὰ ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι αὐτοῦ συγχαρητήρια τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας προσεφώνησεν ἐκ μέρους ἑαυτοῦ καὶ τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῶν λοιπῶν θρησκευτικῶν Κοινοτήτων τὴν Α. Α. Μεγαλειότητα ἐλλήνιστί. Σήμερον σημειοῦμεν ὅτι τῆς πατριαρχικῆς προσφωνήσεως μεθερμηνευθείσης τουρκιστί ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ ἄρχοντος Μεγάλου Λογοθέτου Σταυράκη βῆν Ἀριστάρχου, ἡ Α. Α. Μεγαλειότης ἀπήντησεν ὡς ἀκολουθῶς διερμηνεύοντος καὶ αὐθις τῇ Α. Ε. τοῦ Μεγάλου Λογοθέτου.

Λίαν συγκεκινημένος τυγχάνω ἐκ τῶν συγχαρητηρίων καὶ τῶν εὐχῶν, ἃς ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης ἐν ὀνόματι ἑαυτῆς καὶ τῶν λοιπῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν μοὶ ἀπηύθυνεν Ἐκ Βάθους καρδίας εὐχαριστῶ.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἀναρρήσεώς μου κύριον μέλημα ἔσχον τὴν ἡσυχίαν, τὴν ἀνεσιν καὶ τὴν εὐημερίαν τῶν ὑπηκόων μου. Δοξάζω τὸν Θεόν, ὅτι μὲ ἡξίωσε μέχρι τοῦδε ἵνα ἐκπληρώσω τὸ διακαές μου τοῦτο μέλημα. Ἐπερείδομαι δὲ καὶ εἰς τὰς πρὸς τὸν Ὑψιστον δεήσεις τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῶν λοιπῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν, ὅπως καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐκπληρῶ τὰς ὑπὲρ τῶν ὑπηκόων μου ἀγαθὰς μου βουλὰς.

Εὐαρέστως παρακολουθῶ τὴν ἔννομον καὶ συνετὴν διεύθυνσιν τῶν ἐμπεπιστευμένων τῇ ὑμετέρᾳ Παναγιότητι καὶ τοῖς λοιποῖς πνευματικοῖς ἀρχηγοῖς ὑποθέσεων, ἰδίως δὲ συνιστῶ ὑμῖν ὅπως μὴ παύσητε ζῶντες ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀρμονίᾳ πρὸς ἀλλήλους καὶ συμβουλευόντες τὰ

πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τείνοντα καὶ εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ὑμῶν διοίκησιν λαούς.

Εὐχομαι δὲ ὅπως ἐπὶ πολλὰ ἔτη βλέπω περὶ ἐμὲ τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα καὶ τοὺς λοιποὺς πνευματικοὺς ἀρχηγοὺς ἐργαζομένους ὑπὲρ τῶν νομίμων συμφερόντων τῶν ἀγαπητῶν μοι ὑπηκόων μετὰ τῆς αὐτῆς πρὸς τὸν θρόνον πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως.

— *Ἡ Α. Θ. Παναγιότης.* — Χθὲς τὴν πρώτην κατελθοῦσα ἐκ Χάλκης ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἥς ἡ ὑγεία βλίνει βελτιουμένη, προήδρευσε τῆς συνοδικῆς συνεδρίας, θέλει δὲ παραμείνῃ μέχρι τῆς Κυριακῆς ὅποτε καὶ χοροστατήσῃ ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναῷ· τὴν δὲ μεσημβρίαν τῆς Κυριακῆς μεταβήσεται αὐθις εἰς Χάλκην.

— *Κύρωσις ἐκλογῆς Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.* — Τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ ἀνεγνώθη ἐπὶ Συνόδου ὁ προσήκων τετελεσμένος τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν θρησκευμάτων, δι' οὗ ἀνεκοινώθη ἐπισήμως εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἡ κύρωσις τῆς ἐκλογῆς τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Φωτίου.

— *Πατριαρχικαὶ προσήσεις.* — Τῆς Α. Ε. τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Ρωσίας Ζηνοβιῆ ἄγοντος τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑορτήν, ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης διεβίβασε τῇ Α. Ε. τὰς πατριαρχικὰς αὐτοῦ εὐχὰς καὶ προσήσεις διὰ τοῦ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου Χρυσοστόμου συνοδευομένου καὶ ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν γραμματέων τοῦ Α' Πατριαρχικοῦ Γραφείου Χρήστου Παπαϊωάννου.

— *Μητροπολίτης Χίου.* — Τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ ἀφίκετο εἰς βασιλεῦσσαν ὁ ἐκ τῶν ἁγίων συνοδικῶν σεβασμιώτατος μητροπολίτης Χίου Κωνσταντῖνος προὔπαντῆθεις ἐντολῇ τοῦ Παναγιότητος ὑπὸ τοῦ πανοσιολογ. Δευτερεύοντος Παρθενίου.

Ἡ Α. Σεβασμιότης κατηυθύνθη ἀμέσως εἰς τὰ Πατριαρχεῖα· αὐθημερὸν δὲ μεταβᾶσα εἰς Χάλκην διέμεινε παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι τὴν ἐσπέραν ἐν τῇ Σχολῇ καὶ τὴν ἐπιούσαν κατῆλθεν αὐθις εἰς Φανάριον. Σήμερον δὲ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

— *Ἐπίσκεψις.* — Σήμερον ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἡ Α. Ε. ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας Μιγιάτοβιτς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν γραμματέων τῆς πρεσβείας Κωνσταντίνου Γρούπσεβιτς.

— *Ἀπονομή παρασήμου.* — Πάνυ εὐαρέστως ἀναγράφωμεν ὅτι ἡ Σ. αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις εὐηρεστήθη ν' ἀπονεύμῃ τῇ Α. Π. τῷ Μεγάλῳ Πρωτοσυγκέλλῳ Χρυσοστόμῳ τὸ παράσημον Μετζηδιέ δευτέρας τάξεως. Διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην κυβερνητικὴν εὐνοίαν πλείστοι ὅσοι ἔσπευσαν νὰ συγχαρῶσι τῇ Α. Πανοσιολογίᾳ.

— *Ἐπέτειος ὀνόματος.* — Προχθές Τετάρτη, μνήμη τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τῶν ἐκ τῶν ἐγκρίτων ὁμογενῶν καὶ βοηθούχων λογάδων τῶν Α. Α. Ε. Ε. Ἀλεξάνδρου Καραθεοδωρῆ ππσῶ, ἀρχιεπισκόπου τῶν ἀνακτόρων, Α. Μαυρογένους βέη, Α. Φωτιάδου, Α. Ζωηροῦ ππσῶ, Α. Γάγκου, ἀφόντων τὴν ἐπέτειον ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἐορτήν, ἡ Α. Θ. Παναγιότης εὐηρεστήθη καὶ διαβιβάσῃ αὐτοῖς καὶ ἄλλοις τῆς πατριαρχικῆς αὐτοῦ προσηύξεις καὶ εὐχὰς διὰ τῶν ἁρμοδίων πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων.

Τῷ δὲ πανιερωτάτῳ μητροπολίτῃ Νεοκαισαρείας Ἀλεξάνδρῳ ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνεχάρη τηλεγραφικῶς.

— *ὑποτροφία κληροδοτήματος Χρηστάκη Ζωγράφου.* — Ἡ σεβαστὴ ἐφορία τῆς ἐν Χάλκῃ ἱερᾷ Θεολογικῇ Σχολῇ ἐν τῇ διηγεῖται αὐτῇ μερίμνῃ περὶ τῆς ὅσον οἶόν τε σκοπιμωτέρας καὶ τελεσφροωτέρας ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐν Χάλκῃ ἀνωτέρου παρ' ἡμῖν Θεολογικοῦ μορφωτηρίου ἔχουσα καὶ τὸν κατ' ἐκτίμησιν καὶ τὴν μόρφωσιν εἰδικῶν καθηγητῶν ἐν αὐτῷ ἐπὶ πάντως κλάδῳ τῶν μαθημάτων, ἐν τινι τῶν συνεδριάζοντων αὐτῆς ἀπεφάσισεν ὅπως δαπάνη τοῦ γνωστοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίμου μεγάλου ἐθνικοῦ εὐεργέτου Χρηστάκη Ζωγράφου ἀποστείλῃ εἰς Ἑσπερίαν χάριν σπουδῶν τὸν πρότριετὸς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἀποφαιτήσαντα ἱερολογιώτατον Γερμανὸν Στρινόπουλον καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ταύτην ὑπέβαλε τῇ ἀγίᾳ καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ, ἥτις καὶ ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἐνέκρινε ταύτην.

— *Περὶ οὐσίας ἀοιδίου Ρόδου.* — Ἐξάρχος πρὸς παραλαβὴν τῆς περιουσίας τοῦ ἀοιδίου μητροπολίτου Ρόδου Ἱεροθέου διωρίσθη ὑπὸ τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾷ Συνόδου ὁ ἐκ τῶν πατριαρχικῶν ἐφημερίων ἱερομόναχος Γρηγόριος.

— *Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς.* — Σήμερον ἐγένετο, κατὰ τὸ καθιερωθὲν ἔθος ἡ ἐναρξὶς τῶν μαθημάτων τῆς Πατριαρχικῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐναρκτηρίου τελετῆς προσιάντος τοῦ σεβασμιωτάτου προσέδρου τῆς Ἐφορῆς τοῦ παιδευτηρίου ἀγίου Ἀρσείας Ἀνθίμου, παρουσία τοῦ καθηγητικοῦ Συλλόγου καὶ ἱκανῶν κηδεμόνων καὶ γονέων τῶν μαθητῶν.

Μετὰ τὸν ἀγισμὸν ὁ παναριστολογιώτατος ἀρχιμ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος, Σχολάρχης, ἀνέγνω τὴν προσήκουσαν ἐκθεσιν, δι' ἧς ἐξέθετο τὰ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἀποτελέσματα τῆς πνευματικῆς καταστάσεως ὡς καὶ τῆς οἰκονομικῆς.

† Ο ΣΑΜΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ

Μετὰ πολλῆς τῆς θλίψεως ἐνωτίσθη ἡ Ἐκκλησία τὸν θάνατον τοῦ γηραιῦ μητροπολίτου Σάμου Γαβριήλ. Τὸ θλιβερὸν ἄγγελμα ἤγγειλε σήμερον τῇ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Α. Θ. Παναγιότητι τηλεγραφικῶς ἡ Α. Υ. ὁ ἡγεμὼν τῆς Σάμου Μιχαλάκης ἐφέντης Γρηγοριάδης.

Ὁ ἀοιδίμος ἱεράρχης ἐκ Σάμου ὁρμώμενος μετὰ τὴν ἐν τῇ γενεθλίῳ αὐτοῦ πατρίδι σειρὰν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων ἐλθὼν εἰς βασιλεύουσταν καὶ ἱεροθεὶς προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Πατριαρχείων διατελέσας κατ' ἀρχὰς διάκονος, εἰτα Δευτερεύων καὶ ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας Ἀνθίμου τοῦ στ'. Μέγας Ἀρχιδιάκονος, ὁπότε κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1855 προαχθεὶς εἰς τὸ ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα ἐξελέγη μητροπολίτης Σάμου. Διατελέσας ἐπὶ ἱκανᾷ περιόδῳ μέλος τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾷ Συνόδου διεκρίθη διὰ τὴν εὐστάθειαν τοῦ χαρακτῆρος ἐργασθεὶς μετ' ἀφοσιώσεως ὑπὲρ τῶν τιμολῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας, ἥς ἐγένετο στρατιώτης γενναῖος μετὰ σθένους ὑπερμαχῶν καὶ ζηλωτῶς μαχθῶν. Τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐμπιστευθεὶσαν αὐτῷ Θεόσωστον ταύτην ἐπυχρίαν διεκυβέρνησε Θεοφιλῶς ἐπὶ τεσσαρχονταπενταετίαν ὅλην ἀπολαύων ἀμειώτου σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης πρὸς τὸ ποιμνίον αὐτοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία ἀπνευστῶς εἰς τὸ τηλεγράφημα τῆς Α. Υ. τοῦ ἡγεμόνος ἐξέφραξε τὴν λύπην αὐτῆς ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀειμνήτου, ἅμα δὲ ἐνετείλατο ὅπως ὁ ἱερός κληρὸς τῆς νήσου κηδεύτῃ μετὰ πάσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς μεγαλοπρεπείας τὸν μεταστάνατα μητροπολίτην ἅτε τῆς μεταστάσεως πλησιοχώρου ἀρχιερέως οὕτης ἀδυστάτου, καὶ μεριμνήσῃ περὶ τῆς σπουδῆς τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΖΙΚΟΥ

Προσκαλεῖται ἡ Πελαγία Ἰωάννου ὑπὸ πλάκας ὁθωμανῆ ὁρμωμένη ἐκ Χαρταλιμῆς τῆς ἐπαρχίας Χαλκηδόνος, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, ὅπως τὴν πρώτην Δευτέραν καὶ ὥραν δὴν τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μίαις ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾷ Μητροπόλεως Κυζίκου αὐτοπροσώπως ἢ διὰ νομίμου ἀντιπροσώπου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς Ἰωάννου Ἀναστασίου, πλοιάρχου τὸ ἐπάγγελμα, ὑπηκόου ὁθωμανοῦ, κατοικοῦ Λαγγάδας τῆς ἐπαρχίας Κυζίκου, ἐπὶ διαζεύξει ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἢ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴν δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παρούσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρίς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου».

Ἐν Ἀρτάκη, τῇ 1 Δεκεμβρίου 1899.

2

Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Κυζίκου ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ὁ ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ